

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาค ๑ สถานภาพของครูภูมิศาสตร์

ครูภูมิศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น ๕๐ คน

เป็นครูจากโรงเรียนชายจำนวน ๒๙ คน หรือร้อยละ ๗๒.๒๒

เป็นครูจากโรงเรียนหญิงจำนวน ๒๑ คน หรือร้อยละ ๗๒.๒๒

เป็นครูจากโรงเรียนสหศึกษาจำนวน ๓๒ คน หรือร้อยละ ๗๕.๕๖

ในจำนวนครูภูมิศาสตร์ทั้ง ๕๐ คนนี้

เป็นครูชาย จำนวน ๒๒ คน หรือร้อยละ ๔๔.๕๕

เป็นครูหญิง จำนวน ๒๘ คน หรือร้อยละ ๕๕.๔๕

ครูภูมิศาสตร์ในจำนวน ๕๐ คนนี้ มีอายุค่าสุด ๒๒ ปี และอายุสูงสุด ๕๕ ปี
อายุเฉลี่ยของครูภูมิศาสตร์ คือ ๓๕.๕๕ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุเฉลี่ยคือ
๘.๓๒๕

ในจำนวนครูภูมิศาสตร์ทั้ง ๕๐ คนนี้

เป็นครูที่สมรสแล้ว จำนวน ๕๑ คน หรือร้อยละ ๕๖.๒๓

เป็นครูโสด จำนวน ๓๙ คน หรือร้อยละ ๔๓.๗๗

คุณวุฒิของครูภูมิศาสตร์ในจำนวนทั้ง ๕๐ คนนี้คือ

เป็นครูที่ใ้รับปริญญา จำนวน ๔๔ คน หรือร้อยละ ๕๓.๗๗

เป็นครูที่ใ้รับประกาศนียบัตร จำนวน ๕๐ คน หรือร้อยละ ๕๕.๕๕

เป็นครูที่ใ้รับอนุปริญญา จำนวน ๒ คน หรือร้อยละ ๒.๒๒

ปริญญาที่ครูได้รับนั้นเป็นปริญญาในแขนงต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

ครุศาสตรบัณฑิต (อ.บ.) ๒ คน

การศึกษามัธยมศึกษา (อ.ศ.บ.) ๔๖ คน

ประกาศนียบัตรที่ครูได้รับ เป็นประกาศนียบัตรในแขนงต่าง ๆ คือ

ประกาศนียบัตรชั้นสูง (ป.ก.ศ. สูง) ๔๘ คน

พิเศษมัธยม (พ.ม.) ๑๔ คน

ประโยคมัธยม (ป.ม.) ๗ คน

การ เรือนชั้นสูง ๑ คน

อนุปริญญาที่ครูได้รับ คือ

อนุปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (อนุ อ.ศ.บ.) ๑ คน

อนุปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (อนุ น.บ.) ๑ คน

ประสบการณ์ในการ สอนของครูภูมิศาสตร์ตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๓๕ ปี

ระยะเวลาที่ครูทำการ สอน วิชาภูมิศาสตร์โดยเฉลี่ย คือ ๗.๔๓ ปี

และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่สอนภูมิศาสตร์ คือ ๗.๐๕๕

จำนวนชั่วโมงที่ครู สอนวิชาภูมิศาสตร์ในแต่ละสัปดาห์นี้ตั้งแต่ ๑ - ๒๐ ชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์โดย เฉลี่ยในแต่ละสัปดาห์ คือ ๗.๔๑ ชั่วโมง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์ในแต่ละสัปดาห์คือ ๔.๔๒๐

นอกจากจะสอนวิชาภูมิศาสตร์แล้ว ครูภูมิศาสตร์ยังค่องทำการ สอนวิชาอื่น ๆ ที่

นอกเหนือไปจากวิชาภูมิศาสตร์อีกด้วย จากการศึกษาพบว่า

จำนวนชั่วโมงที่ครู สอนวิชาอื่น ๆ ในแต่ละสัปดาห์นี้ตั้งแต่ ๑ - ๒๐ ชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาอื่นโดย เฉลี่ยในแต่ละสัปดาห์คือ ๑๒.๗๗ ชั่วโมง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาอื่นในแต่ละสัปดาห์คือ ๕.๔๔

ตารางที่ ๓

วิชาอื่นที่ครูภูมิศาสตร์ทำการสอน

วิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม	๒๔	๓๕.๕๕
วิชาภาษาอังกฤษ	๔	๔.๔๔
วิชาภาษาไทย	๗	๗.๗๗
วิชาคณิตศาสตร์	๕	๕.๕๕
วิชาพลศึกษา	๑	๑.๑๑
วิชาลูกเสือ	๑	๑.๑๑
	๕๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๓๕.๕๕ สอนวิชาประวัติศาสตร์ และวิชาหน้าที่พลเมืองและวิชาศีลธรรม มีครูจำนวน ร้อยละ ๗.๗๗ สอนวิชาพลศึกษา และมีครูจำนวนเท่ากับคือร้อยละ ๑.๑๑ สอนวิชาลูกเสือ และวิชาลูกเสือ

ตารางที่ ๔

ความสัมพันธ์ระหว่างชั่วโมงที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์กับจำนวนชั่วโมงที่ครูสอนวิชาอื่น

ช.ม. วิชาอื่น	ช.ม. ภูมิศาสตร์										
	๐-๑	๒-๓	๔-๕	๖-๗	๘-๙	๑๐-๑๑	๑๒-๑๓	๑๔-๑๕	๑๖-๑๗	๑๘-๑๙	รวม
๒๐-๒๑		๒	๑	๑							๔
๑๔-๑๕				๗							๗
๑๖-๑๗											๑
๑๔-๑๕											๑
๑๒-๑๓				๒	๓						๕
๑๐-๑๑				๕	๖						๑๑
๘-๙					๕	๑๑					๑๖
๖-๗						๕	๔				๑๓
๔-๕							๓	๑๕	๒		๒๐
๒-๓									๔	๑	๕
๐-๑										๓	๖
										๓	๔

N = ๕๐

จากตารางที่ ๔ จะเห็นว่า มีครูจำนวน ๔ คน ที่ทำการสอนวิชาภูมิศาสตร์มาก ชั่วโมงที่สุด คือ ๒๐ ถึง ๒๑ ชั่วโมง และยังต้องทำการสอนวิชาอื่น ๆ อีก ๑ ถึง ๕ ชั่วโมง และมีครูจำนวน ๕ คน ที่ทำการสอนวิชาภูมิศาสตร์น้อย ชั่วโมงที่สุดคือ ๑ ชั่วโมง แต่ทำการสอนวิชาอื่น ๆ มากถึง ๑๕ ถึง ๒๑ ชั่วโมง

ตารางที่ ๕

งานพิเศษที่นอกเหนือไปจากการสอน

งานพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการหรือหัวหน้าสายวิชา สังคมศึกษา	๑๐	๑๑.๑๑
๒. ช่วยงานค้ำชูการ	๒๓	๒๕.๕๕
๓. ช่วยงานค้ำชูแนะแนว	๔	๔.๔๔
๔. ช่วยงานทุกค้ำชู	๔	๑๐.๐๐
๕. ไม่มีงานพิเศษ	๒๐	๒๒.๒๒
๖. เป็นครูแผนกโสตทัศนศึกษา	๒	๒.๒๒
๗. ครูประจำชั้น	๗	๗.๗๗
๘. ครูหัวหน้าค้ำชู	๑	๑.๑๑
๙. เป็นครูตรวจบัญชีเงินโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๐. บริหารงานโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๑. ผู้ช่วยอาคารป็นใหญ่ฝ่ายปกครอง	๑	๑.๑๑
๑๒. ครูจัดทำข้อสอบโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๓. งานอนุภาคและงานลูกเสือ	๑	๑.๑๑
๑๔. งานคหกรรมจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๕. ทำงานร้านค้าโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๖. หัวหน้าคณะสีโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๗. เจ้าหน้าที่ห้องสมุดโรงเรียน	๑	๑.๑๑
๑๘. หัวหน้าครูเวร	๑	๑.๑๑
รวม	๘๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๒๕.๕๕ ชว่งงานธุรการ รองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๒๒ ไม่มีงานพิเศษ ร้อยละ ๑๑.๑๑ เป็นหัวหน้าสายสังคมศึกษา ร้อยละ ๑๐.๑๐ ชว่งงานหูก้าน ร้อยละ ๔.๔๔ ชว่งงานกานเยะแนว ร้อยละ ๓.๓๔ เป็นครูประจำชั้น และมีครูจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๑.๑๑ ที่มีงานพิเศษทั้งแสดงไว้ในตาราง

ตารางที่ ๖

งานพิเศษอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนประจำโรงเรียน

งานพิเศษอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนประจำโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
๑. สอนพิเศษที่โรงเรียน	๕	๕.๕๕
๒. สอนพิเศษ เป็นรายบุคคลที่บ้าน	๗	๗.๗๗
๓. สอนพิเศษ เป็นรายชั่วโมงที่อื่น	๖	๖.๖๗
๔. ทำงานพิเศษที่มีใช้การสอนหนังสือ	๑	๑.๑๑
๕. ไม่ได้สอนพิเศษ	๗๑	๗๑.๘๘

จากตารางที่ ๖ จะเห็นว่าครูจำนวนมากคือร้อยละ ๗๑.๘๘ ไม่ได้สอนพิเศษ ครูจำนวนรองลงมาก็คือร้อยละ ๗.๗๗ สอนพิเศษ เป็นรายบุคคลที่บ้าน และมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑.๑๑ ทำงานพิเศษอื่นที่มีใช้การสอนหนังสือคือท่าคณะนัชมวยศึกษาปีที่ ๓ และนัชมวยศึกษาปีที่ ๕ ที่กองส่ง เสริมและวัดผลทางการศึกษา

ตารางที่ ๗

เหตุผลที่ครูชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์

N = ๔๑

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ให้ความรู้และความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาประจำวัน	๕๐	๖๑.๗๒
๒. วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ช่วยในการฝึกทักษะด้านการสังเกต การพิจารณา มีเหตุผล และรู้วิธีแก้ปัญหา	๕๖	๖๘.๑๓
๓. วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่มีความก้าวหน้าและเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคต	๕๖	๖๘.๑๓
๔. วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่น่าสนใจและมีเนื้อหาสนุกสนาน	๓๑	๓๘.๒๖
๕. วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ	๔๓	๕๓.๐๘
๖. สมัครสอนด้วยใจรักวิชาภูมิศาสตร์มาก	๔๑	๕๐.๖๒
๗. สนใจวิชาภูมิศาสตร์และได้รับการฝึกหัดมาทางการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ	๒๗	๓๓.๓๓
๘. ไม่นักสอนวิชาอื่น	—	—

จากตารางที่ ๓ ในจำนวนครู ๔๑ คน ที่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ มีครูที่เห็นว่า วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ช่วยในการฝึกทักษะด้านการสังเกต พิจารณามีเหตุผล รู้จักแก้ปัญหา และเห็นว่า เป็นวิชาที่มีความก้าวหน้า เกี่ยวกับ เหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคต เป็นจำนวน เท่ากัน คือร้อยละ ๒๘.๑๓ ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๑.๙๖ โหเหตุผลว่าวิชาภูมิศาสตร์ ให้ความรู้และความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาประจำวัน และมีครูจำนวน น้อยคือร้อยละ ๓๓.๓๓ ให้เหตุผลว่ามีความสนใจวิชาภูมิศาสตร์และได้รับการฝึกหัดมาทาง การสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ และไม่มีครูคนใดตอบว่าชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ เพราะไม่ ถนัดสอนวิชาอื่น

จากที่กล่าวมาแล้ว นับว่าครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์จำนวนมากมีความเข้าใจและ เห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ เป็นอย่างดี จึงชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๔

เหตุผลที่ครูไม่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์

N= ๘

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ถนัดสอนวิชาภูมิศาสตร์	๘	๑๐๐.๐๐
๒. ไม่เคยสอนวิชาภูมิศาสตร์มาก่อน	๕	๕๕.๕๕
๓. ไม่ใ้รับการฝึกเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์	๒	๒๕.๒๕
๔. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์พอที่จะสอนนักเรียนได้	๒	๒๕.๒๕
๕. ไม่สามารถสอนให้นักเรียนเข้าใจได้	๒	๒๕.๒๕
๖. การสอนวิชาภูมิศาสตร์ต้องเตรียมการสอนมาก	๑	๑๒.๕๐
๗. ต้องตรวจงานมาก	๒	๒๕.๒๕
๘. หองหาอุปกรณ์การสอนอยู่เสมอ	๒	๒๕.๒๕
๙. ถูกบังคับให้สอน	--	--

จากตารางที่ ๔ แสดงเหตุผลที่ครูไม่ชอบสอนวิชาภูมิศาสตร์ ครูจำนวนร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ให้เหตุผลว่าไม่ถนัดสอนวิชาภูมิศาสตร์ ครูจำนวนรองลงมากี้อร้อยละ ๕๕.๕๕ ให้เหตุผลว่าไม่ใ้รับการฝึกเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์ และครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๒.๕๐ ให้เหตุผลว่าการสอนวิชาภูมิศาสตร์ต้องเตรียมการสอนมาก และไม่มีครูคนใ้ตอบว่า ไม่ชอบเพราะถูกบังคับให้สอน

ภาค ๒ ปัญหาการ สอนวิชาภูมิศาสตร์

ภาค ๒ ให้นำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการ สอนวิชาภูมิศาสตร์มา เสนอ ใ้แก่ปัญหาเกี่ยวกับ การ เตรียมการ สอน การศึกษาค้นคว้าวิธีการ สอน การใช้ อุปกรณ์ การ จัดกิจกรรม การวัดผล หลักสูตร ประมวลการ สอน หนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ

การที่ใ้รู้ถึงปัญหาการ สอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น นับว่า เป็นประโยชน์ในการที่จะช่วยปรับปรุงแก้ไขวิธีการ สอนใ้ใ้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามของครู ใ้นำมาวิเคราะห์หาข้อ ร้อยละ และนำเสนอใ้ใ้ในตารางที่ ๕ ถึง ตารางที่ ๘๔

ปัญหาการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ แบ่งเป็นปัญหาค้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

๓. การ เตรียมการ สอน

ในการ สอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น ครูจำเป็นต้องมีความเข้าใจในหลักสูตร ประมวลการ สอน และหนังสือคู่มือครู ทั้งนี้ครูจะใ้ใ้เป็นแนวทางในการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ใ้ใ้คงความถูกต้อง ประสงค์ที่กระทรวงศึกษาธิการ ใ้กำหนดใ้

ในชั้นความเข้าใจของครูภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวกับ หลักสูตร ประมวลการ สอน และหนังสือคู่มือครู ผู้วิจัยใ้ใ้ทำการสำรวจและศึกษาพบว่า ครูจำนวนมาก คือร้อยละ ๖๗.๕ มีความเข้าใจโดยตลอดใ้ในหลักสูตร ประมวลการ สอน และหนังสือคู่มือครู ครูจำนวนน้อย คือร้อยละ ๓๒.๕ มีความเข้าใจบางเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการ สอน และหนังสือคู่มือครู และไม่มีครูคนใ้ใ้เลยที่ระบุว่าไม่เข้าใจหลักสูตร ประมวลการ สอน และหนังสือคู่มือครู

ในชั้นการ เตรียมการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยใ้ใ้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเภทา เพื่อหาค่าเฉลี่ยของน้ำหนัใ้ใ้ในการ เตรียมการ สอนของครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์

โดยให้น้ำหนักของค่าคอมความสำคัญ ดังนี้คือ

ครู เตรียมการ สอนอย่างดี	มีค่า เท่ากับ	๓	คะแนน
ครู เตรียมการ สอนน้อย	มีค่า เท่ากับ	๒	คะแนน
ครู ไม่ได้ เตรียมการ สอน	มีค่า เท่ากับ	๑	คะแนน

ในจำนวนครูทั้งหมด ๕๐ คน มีครูจำนวน ๕๗ คนที่เตรียมการ สอนอย่างดี ครูจำนวน ๒๔ คนที่เตรียมการ สอนน้อย และมีครูจำนวน ๕ คน ที่ไม่ได้เตรียมการ สอน ผลของการ วิเคราะห์ ได้ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการ เตรียมการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ เป็น ๒.๕๓๓ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ .๖๖๒ แสดงว่า การ เตรียมการ สอนของครูภูมิศาสตร์อยู่ใน ลักษณะที่ค่อนข้าง เตรียมการ สอนอย่างดี

ในการ เตรียมการ สอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น ครูจำเป็นจะต้องศึกษาหาความ รู้เพิ่มเติม เพื่อนำไปประกอบการ สอนให้มีผลดียิ่งขึ้น

จากการสำรวจ ผู้วิจัยพบว่า ครูจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ ๔๔.๘๘ ศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมจากห้องสมุด ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๑๗.๙๕ ศึกษาหา ความรู้ เพิ่มเติมโดยการ ศึกษาต่อ ครูจำนวนร้อยละ ๑๖.๖๗ จะศึกษาหาความรู้ จากวิทยากร และมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๑.๑๑ จะหาความรู้ เพิ่มเติมจากศึกษานิเทศก์

ในการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมของครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น ผู้วิจัยพบว่า ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๒๔.๘๘ ศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมจากการ อ่านหนังสือแบบ เรียบน ภูมิศาสตร์ที่บุคคลต่าง ๆ แต่ง นอกเหนือจากเล่มของกระทรวงศึกษาธิการ ครูจำนวนรอง ลงมาคือร้อยละ ๔๔.๘๘ ศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมจากการ อ่านหนังสือวารสารที่เกี่ยวกับ วิชาภูมิศาสตร์ และครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓๔.๘๘ ศึกษาหาความรู้ โดยการอ่านหนังสือ วิชาการภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๔

หนังสือที่ครูภูมิศาสตร์ใช้อ่านประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์

หนังสือที่ครูภูมิศาสตร์ใช้อ่านประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. หนังสือพิมพ์	๒๐	๒๖.๖๗
๒. หนังสืออุเทศของกระทรวงศึกษาธิการ	๕๐	๕๕.๕๖
๓. วิธีสอนภูมิศาสตร์ของศาสตราจารย์สวาท เสนาณรงค์	๑๐	๑๑.๑๑
๔. ภูมิศาสตร์ภูมิภาคและกานภาพของ อ. ไพฑูรย์ พ.ศรบุตร	๑๐	๑๑.๑๑
๕. ภูมิศาสตร์ของ อ. เจริญ ไชยชนะ	๒๐	๒๒.๒๒
๖. ภูมิศาสตร์ของ พ.อ. พูนพล อาสนจินดา	๓๐	๓๓.๓๓
๗. ภูมิศาสตร์ของ อ. ประเสริฐ วิฑนารัฐ	๔๑	๔๕.๕๖
๘. พจนานุกรมภูมิศาสตร์ของ สังคมศาสตร์ปริทัศน์	๗	๗.๗๗
๙. ภูมิศาสตร์ ก.ช. ของกระทรวงศึกษาธิการ	๑๒	๑๓.๓๓
๑๐. เอกสารจากสถาบันอุเทศต่างประเทศเกี่ยวกับภูมิศาสตร์— เศรษฐกิจ	๒	๒.๒๒
๑๑. มันทักถาวรบรรยายวิชาสังคมศึกษาของ คณะครูศาสตร์ จุฬาฯ	๒	๒.๒๒
๑๒. เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก ของคณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ	๔	๔.๔๔
๑๓. รายงานข่าวกรมอุเทศนิคมวิทยา	๔	๔.๔๔
๑๔. ภัยพิภพ	๑๕	๑๖.๖๗
๑๕. วิทยาสาร	๑๓	๑๔.๔๔
๑๖. อ. ส. พ.	๑๕	๑๖.๖๗
๑๗. เสรีภาพ	๒๕	๒๗.๗๗
๑๘. Earth Science	๑	๑.๑๑
๑๙. National Geography	๑	๑.๑๑
๒๐. World Geography	๑	๑.๑๑

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า ครูกว่าร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปใช้หนังสือพิมพ์และหนังสือ
 อุเทศของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหนังสือประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์นอกนั้นครูใช้หนังสือ
 สื่อภาษาไทยอื่น ๆ ที่เป็นตำราภูมิศาสตร์โดยตรงและทั้งที่เป็นวารสาร ครูสนใจใช้หนังสือ
 ต่างประเทศน้อยที่สุด

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับการกำหนดความมุ่งหมาย
 ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๒.๒๒ แสดงความ
 คิดเห็นว่า การกำหนดความมุ่งหมายของการสอนนั้น จำเป็นแต่ไม่ค้องกำหนดทุกรั้งที่สอน
 ทุกบทเรียน ครูจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๔๖.๖๗ แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนด
 ความมุ่งหมายของการสอนนั้นจำเป็นมาก ค้องกำหนดทุกครั้งี่สอนทุกบทเรียน ครูจำนวน
 น้อยคือร้อยละ ๑.๑๑ แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดความมุ่งหมายของการสอนนี้ไม่
 จำเป็นค้องกำหนด

ตารางที่ ๑๐

ทัศนคติที่ครูภูมิศาสตร์ปลูกฝังแก่นักเรียนในการสอนแต่ละชั่วโมง

ทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ความเป็นประชาธิปไตย	๓๓	๓๖.๖๗
๒. รู้จักสังเกตพิจารณา รู้จักคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง	๕๕	๕๓.๓๓
๓. มีเหตุผลและมีความกตริ เริ่มสร้างสรรค์	๓๗	๔๑.๑๑
๔. รู้จักซักถามและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์	๕๑	๕๕.๕๕
๕. ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	๓๔	๓๗.๗๗

จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๓.๓๓ สอนให้นักเรียนรู้จักสังเกตพิจารณา รู้จักคิดและรู้จักแก้ปัญหาคด้วยตนเอง ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๕๕.๕๕ สอนให้นักเรียนรู้จักซักถามและรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ และมีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๓๖.๖๗ สอนให้นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย

ตารางที่ ๑๑

โอกาสที่ครูภูมิศาสตร์สอนให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดี

โอกาสที่ครูภูมิศาสตร์สอนให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดี	จำนวน	ร้อยละ
๑. สอนแทรกในบทเรียนทุกครั้งที่มีโอกาสจะสอนได้	๗๑	๗๕.๔๘
๒. สอนเฉพาะที่เห็นว่ามีความจำเป็นแก่ชีวิตประจำวัน	๒	๒.๑๒
๓. สอนเฉพาะตอนที่ตรงกับเนื้อหาและลักษณะนิสัยและทัศนคติบางอย่าง	๑๑	๑๒.๑๒
๔. สอนทุกเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน	๖	๖.๒๗

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่าครูจำนวนมาก คือร้อยละ ๗๕.๔๘ ให้ความสำคัญเห็นว่าโอกาสที่ครูช่วยปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีคือ ครูควรสอนแทรกบทเรียนทุกครั้งที่มีโอกาสจะสอนได้ ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๑๒.๑๒ กล่าวว่าครูควรสอนเฉพาะตอนที่ตรงกับเนื้อหาและลักษณะนิสัยและทัศนคติบางอย่าง ครูจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๒.๑๒ เท่านั้นที่กล่าวว่า สอนเฉพาะที่เห็นว่ามีความจำเป็นแก่ชีวิตประจำวัน

ข. วิธีการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน

ตารางที่ ๑๒

วิธีการสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้ในปัจจุบัน

วิธีการสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้ในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
๑. อธิบายบทเรียนตามหลักสูตรอย่างกว้างขวางแล้วให้นักเรียน จดลงสมุดจกงาน	๓๐	๓๓.๓๓
๒. อธิบายคามหนังสือแบบเรียนตามลำดับโดยขยายความเพิ่มเติม	—	—
๓. สอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจาก บทเรียน ให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็น	๒๔	๒๖.๖๗
๔. ครูอธิบายเรื่องราวในหนังสือบางเรื่อง ให้นักเรียนทำรายงาน งานเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ	๒๕	๒๗.๗๕

จากตาราง ๑๒ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๒๖.๖๗ มีวิธีการสอนแบบให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียน ครูให้นักเรียนรู้จักแสดงความคิดเห็น ครูจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๓๓.๓๓ มีวิธีการสอนแบบอธิบายบทเรียนตามหลักสูตรอย่างกว้างขวางแล้วให้นักเรียนจดลงสมุดจกงาน ครูจำนวนน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ ๒๗.๗๕ ที่มีวิธีการสอนแบบครูอธิบายเรื่องราวในหนังสือแล้วให้นักเรียนทำรายงานเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ ในที่นี้ไม่มีครูคนใดระบุว่าวิธีการสอนแบบอธิบายคามหนังสือแบบเรียนตามลำดับโดยขยายความเพิ่มเติมเลย

ตารางที่ ๑๓

วิธีการสอนแบบบรรยายที่ครูภูมิศาสตร์ใช้สอนในปัจจุบัน

วิธีการสอนแบบบรรยายที่ครูภูมิศาสตร์ใช้สอนในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
๑. บรรยายตลอดเรื่องจนจบบทเรียนในแต่ละชั่วโมง	๑๕	๑๖.๖๗
๒. บรรยายโดยการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	๕๔	๖๐.๐๐
๓. บรรยายประกอบการซักถาม	๓๗	๔๑.๑๑
๔. บรรยายแล้วให้นักเรียนค้นคว้านำมารายงานหน้าชั้น ในบางเรื่องที่น่าสนใจ	๓๒	๓๕.๕๕
๕. บรรยายประมาณ ๔๐ นาที แล้วให้นักเรียนซักถามปัญหา	๑๕	๑๖.๖๗

จากตารางที่ ๑๓ ปรากฏว่า การสอนแบบบรรยายนั้น ครูภูมิศาสตร์จำนวนมาก คือร้อยละ ๖๐.๐๐ บรรยายโดยการใช้อุปกรณ์การสอน ครูจำนวนมาก รองลงมาคือ ร้อยละ ๔๑.๑๑ มีวิธีการสอนแบบบรรยายประกอบการซักถาม ครูจำนวนน้อยซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๑๖.๖๗ มีวิธีการสอนแบบบรรยายตลอดเรื่องจนจบบทเรียนในแต่ละชั่วโมง และมีวิธีการสอนแบบบรรยายประมาณ ๔๐ นาที แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา

ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น ครูสอนให้มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ คือวิชาภาษาไทย วิชาประวัติศาสตร์ วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม วิชาภาษาอังกฤษ จากการวิจัยพบว่า ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๔๕.๕๖ ทำการสอนให้วิชาภูมิศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ เป็นบางครั้ง ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๔.๕๔ ทำการสอนให้วิชาภูมิศาสตร์มีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ทุกครั้งที่สอน และไม่มีครูคนใดระบุว่า สอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

ในขั้นที่เกี่ยวกับวิธีการสอน ครูภูมิศาสตร์สอนให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จากการวิจัยผู้วิจัยพบว่า ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๘๓.๓๓ แนะนำเสนอให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด และติดตามเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของข่าวทั่วโลก จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่อมวลชนอื่น ๆ ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๒๖.๖๗ จะแนะนำนักเรียนเป็นบางครั้งบางคราวให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ และติดตามเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของข่าวทั่วโลก จากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อมวลชนอื่น ๆ และไม่มีครูคนใดระบุว่า ไม่เคยแนะนำนักเรียนให้รู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเลย

ขณะที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ในแต่ละชั่วโมงนั้น ครูภูมิศาสตร์เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนไม่เข้าใจจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ครูจำนวนร้อยละ ๘๓.๓๓ ที่เปิดโอกาสให้ทุกชั่วโมงเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนไม่เข้าใจ และครูจำนวนน้อย คือร้อยละ ๒๖.๖๗ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นบางครั้งเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนไม่เข้าใจ ในการวิจัยครั้งนี้ไม่มีครูคนใดระบุว่า ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ

ตารางที่ ๑๔

ความรู้สึกรู้สึกของครูภูมิศาสตร์ เมื่อสอนจบแต่ละชั่วโมง

ความรู้สึกรู้สึกของครูภูมิศาสตร์ เมื่อสอนจบแต่ละชั่วโมง	จำนวน	ร้อยละ
๑. คิดจะปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่าเสมอ	๒๔	๗๒.๒๒
๒. รู้สึกกังวลว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน	๒๐	๒๒.๒๒
๓. รู้สึกว่าสอนเสร็จตามหน้าที่ครูแล้ว	-	-
๔. แน่ใจว่านักเรียนมีความเข้าใจดี	๕	๕.๕๖

จากตารางที่ ๑๔ แสดงความรู้สึกรู้สึกของครูภูมิศาสตร์ เมื่อสอนจบแต่ละชั่วโมง ปรากฏว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๗๒.๒๒ คิดจะปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่าเสมอ ครูจำนวนมากที่สุดรองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๒๒ รู้สึกกังวลใจว่านักเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน และมีครูจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๕.๕๖ ที่แน่ใจว่านักเรียนมีความเข้าใจดี ไม่มีครูคนใกระบุว่า มีความรู้สึกว่าได้สอนเสร็จตามหน้าที่ครูแล้ว

ตารางที่ ๑๕

ปัญหา การสอนที่ครูภูมิศาสตร์มักประสบ

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดความมั่นใจในความรู้ของตน	๗	๗.๗๕
๒. ขาดเทคนิคการสอนที่ดี	๑๕	๑๖.๖๗
๓. ขาดอุปกรณ์การสอน	๕๖	๕๑.๑๑
๔. ไม่มีแหล่งค้นคว้า	๑๔	๒๐.๐๐
๕. ไม่มีวิธีการวัดผล	—	—
๖. เวลาเรียนของนักเรียนมีน้อย	๒๓	๒๓.๓๓
๗. ไม่มีปัญหา เหล่านี้	๒๐	๒๒.๒๒

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่าครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๑.๑๑ มีปัญหาการสอนคือขาดอุปกรณ์การสอน ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๓.๓๓ มีปัญหาการสอนคือเวลาเรียนของนักเรียนมีน้อย ครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๗.๗๕ มีปัญหาคือครูขาดความมั่นใจในความรู้ของตน และไม่มีครูคนไหนระบุว่าไม่มีปัญหาค้นคว้าการวัดผล

ในการศึกษา เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างครูในสายวิชาสังคมศึกษาในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการร่วมงานการสอนวิชาภูมิศาสตร์ บัญชีพบว่าครูจำนวนมากคือร้อยละ ๕๖.๒๒ เพื่อนครูให้ความช่วยเหลือในการร่วมงานการสอนวิชาภูมิศาสตร์บ้างก็ ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๔๖.๖๗ เพื่อนครูให้ความช่วยเหลือในการร่วมงานพอสมควร และมีจำนวนน้อย คือร้อยละ ๑.๑๑ เพื่อนครูไม่มีการช่วยเหลือในการร่วมงานการสอน ทางคนต่างสอนไป

ตารางที่ ๑๖

บุคคลที่ครูภูมิศาสตร์ ขอความช่วยเหลือ เมื่อประสบปัญหาการสอน

บุคคลที่ครูภูมิศาสตร์ ขอความช่วยเหลือ เมื่อประสบปัญหาการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่	๑๒	๑๓.๓๓
๒. หัวหน้าสาขาวิชา สังคมศึกษา	๔๐	๔๔.๔๔
๓. ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	๒	๒.๒๒
๔. เพื่อนครูสังคมศึกษา	๔๕	๕๐.๐๐
๕. วิทยากร	๑๐	๑๑.๑๑
๖. แก้ปัญหาด้วยตนเอง	๓	๓.๓๓

จากตารางที่ ๑๖ ปรากฏว่า ครูจำนวนมากที่ร้อยละ ๕๐.๐๐ เมื่อประสบปัญหาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ จะขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูสังคมศึกษาคู่กัน ครูจำนวนมาก รองลงมาคือร้อยละ ๔๔.๔๔ เมื่อมีปัญหการสอนวิชาภูมิศาสตร์ จะขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าสาขาวิชาสังคมศึกษา และมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๒.๒๒ เมื่อมีปัญหการสอนวิชาภูมิศาสตร์ จะขอความช่วยเหลือจากผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

ตารางที่ ๑๗

ปัญหาของนักเรียนที่ครูภูมิศาสตร์ ประเมินขณะทำการสอน

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน	๓	๓.๓๓
๒. นักเรียนขาดความคิดวิพากษ์วิจารณ์	๔๓	๔๓.๓๕
๓. นักเรียนไม่สามารถทำงานกับเพื่อน ๆ ได้	๑	๑.๑๑
๔. นักเรียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๓๕	๔๒.๒๒
๕. นักเรียนไม่กล้าซักถาม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น	๑๖	๑๙.๗๕
๖. ไม่มีปัญหา	๑๕	๑๖.๖๗

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นว่า ขณะที่ครูสอนนั้นนักเรียน มีปัญหาคือขาดความคิดวิพากษ์วิจารณ์เมื่ออยู่ร้อยละ ๔๓.๓๕ นักเรียนมีปัญหารองลงมาคือ ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอยู่ร้อยละ ๔๒.๒๒ และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือนักเรียนไม่สามารถทำงานกับเพื่อน ๆ ได้มีเพียงร้อยละ ๑.๑๑

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาถึงความสัมพันธ์ของครูภูมิศาสตร์และนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๓.๓๓ ที่ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันปานกลาง รองลงมาคือร้อยละ ๔๒.๒๒ ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดี และไม่มีค่าคอมระบุนว่าครูและนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ครูสอนถามหน้าที่เท่านั้น

ตารางที่ ๑๘

ความนึกเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์ ในขณะที่ครูทำการสอน

ความนึกเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์ ในขณะที่ครูทำการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ เป็นบางส่วน	๒๐	๒๒.๒๒
๒. ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์พอควร	๒๔	๒๖.๖๗
๓. ไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์	๑	๑.๑๑

จากตารางที่ ๑๘ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากก็หรือร้อยละ ๒๖.๖๗ ให้ความสำคัญว่านักเรียนมีความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์พอควร ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๒๒ ให้ความสำคัญว่านักเรียนให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์เป็นบางส่วน และมีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑.๑๑ ที่ตอบว่า นักเรียนไม่ให้ความสนใจและไม่เห็นความสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๑๔

นักเรียนที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ใ้ค้ติดตามความเห็นของครูภูมิศาสตร์

นักเรียนที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ใ้ค้ติดตามความเห็นของครูภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีสติปัญญาดี	๗	๗.๗๕
๒. มีความสามารถในการแสดงความคิดบางอย่างมีเหตุผล	๔๖	๕๑.๑๑
๓. มีทักษะในการทำงานดี	๕	๕.๕๕
๔. มีความจำและมีจินตนาการดี	๖	๖.๖๗
๕. เป็นผู้ที่ชอบคนควาหาความรู้อยู่เสมอ	๕๖	๖๒.๒๒
๖. ไม่ชอบมีสติปัญญาดี แต่ชอบขยันหมั่นเพียร อยู่เสมอ	๒๑	๒๓.๓๓
๗. ขาดสังเกตและจดจำดี	๑	๑.๑๑
๘. มีความสนใจ ใ้หาความรู้อยู่เสมอ	๑	๑.๑๑

จากตารางที่ ๑๔ จะเห็นว่าครูจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ ๖๒.๒๒ ใ้ความคิดเห็นว่า นักเรียนที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ใ้ค้คั้น ต้องเป็นผู้ที่ชอบคนควาหาความรู้อยู่เสมอ ครูจำนวนรองลงมา คือร้อยละ ๕๑.๑๑ ใ้แสดงความคิดเห็นว่านักเรียนที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ใ้ค้ค้ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล และครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๕๕ ใ้ความเห็นว่า นักเรียนเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ใ้ค้ค้คงเป็นผู้ที่มีทักษะในการทำงานเป็นอย่างดี และครูจำนวนน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๑.๑๑ ใ้ความเห็นว่านักเรียนเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ใ้ค้ค้ ต้องเป็นผู้ที่ขาดสังเกตและจดจำ และเป็นผู้มี ความสนใจในการ เรียนและใ้หาความรู้

ตารางที่ ๒๐

ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน วิชาภูมิศาสตร์

ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน วิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น จึงใช้เสมอทุกครั้ง ที่สอน	๔๓	๘๗.๗๕
๒. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจดี แต่เสียเวลาเรียนจึงใช้บางครั้ง ที่จำเป็น	๔๖	๙๑.๑๑
๓. ไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นเลย จึงไม่ใช้อุปกรณ์	-	-
๔. สิ้นเปลืองเงิน	-	-
๕. เมื่อใช้อุปกรณ์แล้วนักเรียนไม่มีความเข้าใจ	๑	๑.๑๑

จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๙๑.๑๑ มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์ว่าช่วยให้นักเรียนเข้าใจดี แต่เสียเวลาเรียน ครูจึงใช้บางครั้งที่จำเป็น ครูจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๘๗.๗๕ ให้ความเห็นว่า การใช้ อุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้นจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น ครูจึงใช้อุปกรณ์เสมอ ทุกครั้งที่สอน และมีครูจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๑.๑๑ ที่แสดงความคิดเห็นว่า เมื่อใช้อุปกรณ์ การสอนวิชาภูมิศาสตร์แล้วนักเรียนไม่มีความเข้าใจ และไม่มีครูคนใด ระบุว่า การใช้ อุปกรณ์ การสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้นไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นเลย และไม่มีครูคนใดที่ไม่ใช้ อุปกรณ์การสอน และไม่มีครูคนใด ระบุว่า การใช้ อุปกรณ์การสอนนั้นทำให้สิ้นเปลืองเงินทอง

ตารางที่ ๒๑

อุปกรณ์การสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์

อุปกรณ์การสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ภูมิอากาศ แผนที่ทวีป แผนที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์	๔๖	๕๕.๕๕
๒. ลูกโลก	๓๐	๓๖.๓๕
๓. แผนที่ภูมิ	๒๕	๓๐.๒๕
๔. กราฟ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝน เป็นต้น	๑๔	๑๗.๐๐
๕. หุ่นจำลอง ของจริง เช่น เครื่องวัดความเร็วของลม	๑๓	๑๕.๕๕
๖. ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสำหรับ	๒	๒.๕๐
๗. แผนภาพ (รูปภาพ)	๕๑	๕๖.๖๓

จากตารางที่ ๒๑ จะเห็นว่า อุปกรณ์การสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๕.๕๕ ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นแผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ภูมิอากาศ แผนที่ทวีป แผนที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ครูจำนวนมากรองลงมากคือร้อยละ ๓๖.๓๕ ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นลูกโลก และมีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๕.๕๕ ใช้อุปกรณ์การสอนเป็นหุ่นจำลอง และของจริง เช่น เครื่องมือวัดน้ำฝน เครื่องมือวัดอัตราการความเร็วของลม ตัวอย่างของจริงที่เป็นแร่ธาตุ เป็นต้น

ตารางที่ ๒๒

ปัญหาในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์

ปัญหาในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. อุปกรณ์การสอนของโรงเรียนมีไม่เพียงพอ	๒๕	๗๒.๖๒
๒. โรงเรียนมีอุปกรณ์ไม่ทันสมัย	๑๓	๓๘.๘๒
๓. โรงเรียนไม่สนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอน	—	—
๔. ครูต้องจ่ายเงินส่วนตัวซื้ออุปกรณ์ใช้สอน	๔	๘.๘๘
๕. ครูทำอุปกรณ์การสอนไม่เป็น	๒	๒.๖๒
๖. ครูไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์การสอน	๑๒	๓๓.๓๓
๗. ไม่มีปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอน	๔	๘.๘๘

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญคือโรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ มีถึงร้อยละ ๗๒.๖๒ ปัญหารองลงมาคือโรงเรียนมีอุปกรณ์การสอนไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๘ และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือครูทำอุปกรณ์ไม่เป็น มีเพียงร้อยละ ๒.๖๒ เท่านั้น และไม่มีครูคนใดตอบว่าโรงเรียนไม่สนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอน

ตารางที่ ๒๓

ความเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ แบบมีกิจกรรม มีอุปกรณ์การสอน และมีการ วัดผล จะมีผลต่อหลักสูตร

ความเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ แบบมี กิจกรรม มีอุปกรณ์การสอน และมีการ วัดผล จะมีผลต่อหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
๑. สอนไม่ทันตามหลักสูตร	๔	๔.๔๔
๒. ผ่อนตามหลักสูตร	๑๕	๑๖.๖๗
๓. สอนทันหรือไม่ทันนั้นขึ้นกับ เทคนิควิธีการ สอนของครูแต่ละคน	๖๗	๗๕.๔๔

จากตารางที่ ๒๓ ปรากฏว่าครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๗๕.๔๔ มีความคิดเห็นว่า การสอนวิชาภูมิศาสตร์ แบบมีกิจกรรม มีอุปกรณ์การสอน มีการวัดผลนั้น ครูจะสอนทันหรือไม่ทันตามหลักสูตร นั้นขึ้นกับ เทคนิควิธีการ สอนของครูแต่ละคน ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๑๖.๖๗ ให้ความเห็นว่า แม้ว่าจะสอนภูมิศาสตร์ แบบมีกิจกรรม มีอุปกรณ์การสอน มีการวัดผลก็ตาม ครูก็จะสอนไม่ทันตามหลักสูตรที่กำหนด ครูจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๔.๔๔ ใจแสดงความคิดเห็นว่า การสอนแบบมีกิจกรรม มีอุปกรณ์การสอนมีการวัดผลนั้นทำให้ครูสอนไม่ทันตามหลักสูตร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับการให้การบ้านวิชาภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่าครูจำนวนมากคือร้อยละ ๕๑.๑๑ แสดงความคิดเห็นว่าการให้การบ้านวิชาภูมิศาสตร์ควรให้นักเรียนทำเมื่อจบบทเรียนเรื่องหนึ่ง ๆ จำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๔๐.๐๐ แสดงความคิดเห็นว่าการให้การบ้านวิชาภูมิศาสตร์ควรให้นักเรียนทำเมื่อต้องการจะให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาเฉพาะคอนั้น และครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๘.๘๘ แสดงความคิดเห็นว่า ควรให้นักเรียนทำการบ้านทุกครั้งเมื่อเรียนจบบทเรียนแต่ละชั่วโมง

ตารางที่ ๒๕

ปฏิกิริยาของนักเรียนต่อการใช้อุปกรณ์การสอน

ปฏิกิริยาของนักเรียนต่อการใช้อุปกรณ์การสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. เบื่อหน่ายในการเรียน	—	—
๒. สนใจเรียนมากขึ้น	๓๖	๔๐.๐๐
๓. สนใจที่ แต่ผลการเรียนเหมือนที่ครูสอนโดยไม่มีอุปกรณ์การสอน	๑๕	๑๖.๖๗
๔. นักเรียนไม่แสดงปฏิกิริยา	๓	๓.๓๓

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีปฏิกิริยาต่อการใช้อุปกรณ์การสอนของครูภูมิศาสตร์ดังนี้คือ ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๔๐.๐๐ คอบว่านักเรียนมีความสนใจเรียนมากขึ้น จำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๖.๖๗ คอบว่าแม้ว่านักเรียนจะสนใจเรียนก็ แต่ผลการเรียนก็เหมือนที่ครูสอนโดยไม่มีอุปกรณ์การสอน และจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๓.๓๓ ที่นักเรียนไม่แสดงปฏิกิริยาใด ๆ เลย และไม่มีค่าคอมไคระ ระบุว่านักเรียนเบื่อหน่ายในการเรียนเมื่อครูใช้อุปกรณ์การสอน

ค. การจัดกิจกรรม

ในการจัดกิจกรรมการสอน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือแหล่งความรู้ที่ทั้งครูและนักเรียน จะใช้บริการ จากการจัด ผู้วิจัยพบว่า

โรงเรียนส่วนมากที่สุดคือร้อยละ ๔๗.๗๖ มีห้องสมุดของโรงเรียน โรงเรียน มากรองลงมาคือร้อยละ ๔๐.๐๐ มีชุมนุมสังคมศึกษา โรงเรียนส่วนน้อยรองลงมาคือร้อยละ ๑๖.๒๔ มีมุมหนังสือ และมีโรงเรียนส่วนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๔.๔๔ ที่มีห้องสมุดโรงเรียน มีห้องสังคมศึกษา มีชุมนุมสังคมศึกษา มีมุมหนังสือสังคมศึกษา และไม่มีโรงเรียนใด เลยที่ระบุว่าไม่มีห้องสมุดโรงเรียน ไม่มีห้องสังคมศึกษา ไม่มีชุมนุมสังคมศึกษา และไม่มีมุมหนังสือสังคมศึกษา

ใน坎้นปริมาณของหนังสือ เอกสาร วารสารทางวิชาภูมิศาสตร์ ที่โรงเรียนมี อยู่ นั้น ผู้วิจัยทำการสำรวจความเพียงพอของหนังสือ เอกสาร และวารสารในการค้นคว้า ของครูและนักเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบประมาณค่า เพื่อหาค่าเฉลี่ยของน้ำ หนักความเพียงพอ เกี่ยวกับหนังสือ เอกสาร และวารสารที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ในการ ค้นคว้า โดยให้น้ำหนักของค่าคอมคามสำคัญ ดังนี้คือ

มีพอแก่ความต้องการในการค้นคว้า	มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน
ไม่พอแก่ความต้องการในการค้นคว้า	มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
ไม่มีเลย	มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน

ในจำนวนครูทั้งหมด ๕๐ คน มีครูจำนวน ๓๕ คนกล่าวว่ามีพอแก่ความต้องการในการค้น คว้า ครูจำนวน ๕๑ คนกล่าวว่าไม่พอแก่ความต้องการในการค้นคว้า และครูจำนวน ๔ คนที่กล่าวว่าไม่มีหนังสือค้นคว้าเลย จากการวิเคราะห์ปรากฏผลคือ ค่าเฉลี่ยของ น้ำหนักความเพียงพอเกี่ยวกับหนังสือ เอกสาร และวารสารวิชาภูมิศาสตร์ในการค้นคว้า เป็น ๒.๓๔ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น .๕๖๐ แสดงว่าโรงเรียนส่วนมากมีหนังสือ เอกสาร และวารสารวิชาภูมิศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ไม่เพียงพอแก่ความต้องการทั้งของครูและ นักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้

กิจกรรมการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้น คือชุมนุมสังคมนศึกษา จากการวิจัยพบว่า
โรงเรียนส่วนมากคือร้อยละ ๕๕.๕๕ มีชุมนุมสังคมนศึกษา และมีโรงเรียนจำนวนมาก
พอ ๆ กันคือร้อยละ ๔๕.๕๖ ไม่มีชุมนุมสังคมนศึกษา และในโรงเรียนที่มีชุมนุมสังคมนศึกษา
นั้น ครูจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมนุมถึงร้อยละ ๕๕.๕๕ และไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม
ในกิจกรรมชุมนุมน้อยละ ๔.๔๕ ครูที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมนุมคือ เป็นที่ปรึกษาของ
ชุมนุมสังคมนศึกษา

ตารางที่ ๒๕

ครูภูมิศาสตร์ เชิญวิทยากร มาให้ความรู้แก่นักเรียน

ครูภูมิศาสตร์ เชิญวิทยากร มาให้ความรู้แก่นักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ประมาณเดือนละครั้ง	-	-
๒. ประมาณเดือนละครั้ง	๗	๗.๗๕
๓. ปีละครั้ง	๓๑	๓๑.๕๕
๔. ไม่เคยเชิญ	๕๒	๕๓.๗๕

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๓.๗๕ ไม่เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๓๑.๕๕ เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนปีละครั้ง และมีครูจำนวน น้อยเพียงร้อยละ ๗.๗๕ เท่านั้นที่เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนประมาณเดือนละครั้ง ในที่นี้ไม่มีครูคนใดระบุว่า เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนประมาณเดือนละครั้ง

ในชั้นการ จัดทำบันทึกเกี่ยวกับ การสอนวิชาภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยศึกษาพบว่าครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๒๑.๑๑ จัดทำบันทึกวิชาภูมิศาสตร์ เป็นบางครั้ง ที่สอนเรื่องที่สำคัญ ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๓๗.๗๕ ไม่ได้จัดทำเพราะไม่มีเวลาว่างพอ และมีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๑.๑๑ ที่จัดทำบันทึกทุกครั้ง ที่สอนวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๒๒

กิจกรรมที่ครูจัดประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์

กิจกรรมที่ครูจัดประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. ฉายภาพยนตร์ประกอบการศึกษา	๑๔	๒๑.๑๑
๒. ฉายสไลด์ หिल्มส์กริพ เช่นเรื่อง ลม น้ำ แม่น้ำ ธารน้ำแข็ง ภูเขา เป็นต้น	๒๑	๒๓.๑๓
๓. ศึกษาสถานนอกสถานที่ เช่น ไปกรมอุตุนิยมวิทยา ชมห้องห้ำจำลอง	๒๔	๓๕.๕๕
๔. ทำสมุดภาพ สมุดรวบรวมเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับ สถิติต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์	๓๕	๓๗.๕๕
๕. ไปดูโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ	๑๗	๑๘.๘๘
๖. รายงานหน้าชั้นเรียนในเรื่องที่น่าสนใจ	๔๓	๕๗.๕๕
๗. ไม่ได้จัดกิจกรรมอะไร เพราะไม่มีเวลาว่างพอ	๗	๗.๕๕

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่าครูเป็นจำนวนมากคือร้อยละ ๕๕.๕๕ จัดกิจกรรม
การสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยการพนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เช่นไปกรมอุตุนิยมวิทยา ไป
ชมห้องห้ำจำลอง เป็นต้น ครูจำนวนมากรองลงมาคือร้อยละ ๕๗.๕๕ จัดกิจกรรมการสอน
วิชาภูมิศาสตร์โดยให้นักเรียนมีการรายงานหน้าชั้นเรียนเรื่องที่น่าสนใจ และมีครูจำนวนน้อย
ที่สุดคือร้อยละ ๗.๕๕ ที่ไม่ได้จัดกิจกรรมอะไร เพราะไม่มีเวลาว่างพอ

ตารางที่ ๒๗

ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับประโยชน์ของการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับประโยชน์ของการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. ช่วยให้นักเรียนเห็นของจริง เข้าใจดีขึ้นมาก	๒๓	๙๐.๐๐
๒. ช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากกว่าเก่า	๑๐	๓๘.๔๖
๓. ไม่มีประโยชน์ เสียเวลาเรียน	—	—
๔. ให้ประสบการณ์โดยตรงแก่นักเรียน	๓๕	๓๕.๕๕

จากตารางที่ ๒๗ ปรากฏว่า ครูจำนวนมากก็ร้อยละ ๙๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่าการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ที่มีประโยชน์คือช่วยให้นักเรียนเห็นของจริง และมีความเข้าใจดีขึ้นมาก ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓๕.๕๕ มีความคิดเห็นว่าการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่นั้นมีประโยชน์ในทันทีให้ประสบการณ์ตรงแก่นักเรียน และมีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๓๘.๔๖ ให้ความคิดเห็นว่าประโยชน์ของการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่คือเป็นการช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากขึ้น และไม่มีครูคนใดระบุว่า การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่นั้นไม่มีประโยชน์และเสียเวลาเรียน

ตารางที่ ๒

วิธีการที่ครูภูมิศาสตร์ จัดทำก่อนไปศึกษานอกสถานที่

วิธีการที่ครูภูมิศาสตร์ จัดทำก่อนการไปศึกษานอกสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. แจกรายการ มีการอธิบายก่อนว่าจะไปศึกษา เรื่องอะไร นักเรียนจะได้ความรู้อะไร	๒๓	๗๕.๕๕
๒. จัดแสดงภาพที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ เรื่องที่จะไปศึกษา	๗	๒๑.๙๕
๓. ฉายภาพยนตร์ประกอบ	๑๐	๓๑.๑๑
๔. ไม่เคยจัดไปศึกษานอกสถานที่	๖	๑๘.๖๗

จากตารางที่ ๒ ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๗๕.๕๕ มีวิธีการดำเนินงานก่อนไปศึกษานอกสถานที่โดยการแจกรายการ มีการอธิบายว่าจะไปศึกษา เรื่องอะไร นักเรียนจะได้ความรู้อะไร ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๓๑.๑๑ จัดฉายภาพยนตร์ประกอบการไปศึกษานอกสถานที่ และครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑๘.๖๗ ระบุว่าไม่ได้จัดทำอะไรเลย ก่อนไปศึกษานอกสถานที่

ตารางที่ ๒๕

วิธีการวัดผลการไปศึกษานอกสถานที่

วิธีการวัดผลการไปศึกษานอกสถานที่	จำนวน	ร้อยละ
๑. ให้นักเรียนเขียนรายงานมาส่ง	๒๒	๒๔.๔๔
๒. มีการอภิปรายในชั้นเรื่องประโยชน์ที่ได้รับ	๒๕	๒๗.๗๗
๓. แสดงนิทรรศการ	๒	๒.๒๒
๔. ไม่ใ้ให้นักเรียนทำอะไร	๑	๑.๑๑
๕. ไม่เคยจัดไปศึกษานอกสถานที่	๑๐.	๑๑.๑๑

จากตารางที่ ๒๕ ปรากฏว่าครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๒๔.๔๔ มีวิธีการวัดผลการไปศึกษานอกสถานที่ใ้ให้นักเรียนเขียนรายงานมาส่ง ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๗.๗๗ มีวิธีการวัดผลการให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ใ้โดยใ้มีการอภิปรายในชั้นเรียนถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการไปศึกษานอกสถานที่ ครูจำนวนน้อยที่สุดมีเพียงร้อยละ ๑.๑๑ ที่ใ้ไม่ได้ใ้ทำอะไรเลย

ตารางที่ ๓๐

ปัญหาในการ จัดกิจกรรม ของครูภูมิศาสตร์

ปัญหาในการ จัดกิจกรรม ของครูภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้รับความสนับสนุนจากหัวหน้าสายสังคมศึกษา	๒	๒.๒๒
๒. นักเรียนไม่สนใจ	๓	๓.๓๓
๓. เพิ่มภาระครู	๒๐	๒๒.๒๒
๔. ขาดความร่วมมือจากชุมชน สถานที่ต่าง ๆ	๔	๔.๔๔
๕. ขาดอุปกรณ์และแหล่งค้นคว้า	๓๐	๓๓.๓๓
๖. ไม่มีปัญหาในการ จัด	๕	๕.๕๕
๗. ไม่เคยจัดกิจกรรมอะไร เพราะไม่มีเวลาว่างพอ	๑๐	๑๑.๑๑

จากตารางที่ ๓๐ จะเห็นว่าครูจำนวนมากที่ ร้อยละ ๓๓.๓๓ มีปัญหาที่ประ
 ณีคือการขาดอุปกรณ์และแหล่ง ค้นคว้า มีครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๕๕ กล่าวว่าไม่
 มีปัญหาในการ จัดกิจกรรม ครูจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๒.๒๒ มีปัญหาในการ จัดกิจกรรม
 คือไม่ได้รับความสนับสนุนจากหัวหน้าสายวิชา สังคมศึกษา

ง. การวัดผล

ในการสอนนั้นการวัดผลเป็นสิ่งสำคัญจะขาดเสียไม่ได้ การวัดผลช่วยให้ครูรู้ข้อบกพร่องในการสอนซึ่งจะค้นหาทางแก้ไข ทั้งกับตัวครูและนักเรียน

ตารางที่ ๓๑

ความเข้าใจของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับความมุ่งหมายการ วัดผล

ความเข้าใจของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับความมุ่งหมายการ วัดผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. การ เก็บคะแนนความระ เฝี่ยมของโรงเรียน	๒๒	๒๔.๔๔
๒. การ วัดประสิทธิภาพในการ เรียนของนักเรียน	๓๗	๔๑.๖๖๖
๓. เพื่อช่วยสอนหรือ เสริมสร้างให้เกิดประ สัมการณ์ในการ เรียนรู้	๕	๖.๐๐๐
๔. เพื่อแบ่งหน้กเรียนตามความสามารถ	๓	๓.๓๓
๕. การ วัดผลการสอนของครู	๔	๔.๔๔
๖. เพื่อรู้ข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น	๕๖	๕๑.๑๑
๗. เพื่อการ เลื่อนชั้นของนักเรียนเท่านั้น	๑	๑.๑๑

จากตารางที่ ๓๑ ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๕๑.๑๑ มีความเห็นว่าความมุ่งหมายการ วัดผลเป็นการรู้ข้อบกพร่องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๔๑.๖๖ ให้ความคิดเห็นว่าความมุ่งหมายการ วัดผลคือการ วัดประสิทธิภาพในการ เรียนของนักเรียน และมีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑.๑๑ เท่านั้นที่แสดงความคิดเห็นว่าความมุ่งหมายการ วัดผลคือการ เลื่อนชั้นของนักเรียน

วิธีการวัดผลที่ครูใช้นั้นในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๘๗.๗๘ บอกให้นักเรียนเตรียมตัวทดสอบเป็นบางครั้ง ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๒.๒๒ บอกให้นักเรียนเตรียมตัวทุกครั้งที่จะทดสอบ และไม่มีครูคนใดระบุว่า ไม่เคยบอกให้นักเรียนรูล่วงหน้าเลย

ตารางที่ ๓๒

แบบของการวัดผลการสอน

แบบของการวัดผลการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัย	๓	๓๐.๓๓
๒. ใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัย	๒	๒๐.๒๒
๓. ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยและอัตนัย	๔๓	๔๒.๒๒
๔. ให้นักเรียนคอมปากบ่งเล่า	๒๓	๒๕.๕๕
๕. ให้นักเรียนทำรายงาน	๒๒	๒๔.๔๔
๖. ให้นักเรียนทำงานแล้ว รวบรวมทุกชิ้นให้คะแนนทุกครั้ง	๑๕	๑๖.๖๖

จากตารางที่ ๓๒ ปรากฏว่าครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๔๒.๒๒ มีแบบของการวัดผลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ โคบีใช้ข้อทดสอบแบบปรนัย และแบบอัตนัยปนกัน ครูจำนวนรองลงมาคือ ๒๕.๕๕ จะมีแบบของการวัดผลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ โคบีให้นักเรียนทำรายงาน ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๒๐.๒๒ มีแบบของการวัดผลโคบีใช้ข้อทดสอบแบบอัตนัย

ตารางที่ ๓๓

วิธีการ วัลคยวิชาภูมิศาสตร์ ที่ครูภูมิศาสตร์ ใช้ในปัจจุบัน

วิธีการ วัลคยวิชาภูมิศาสตร์ ที่ครูภูมิศาสตร์ ใช้ในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
๑. เก็บคะแนนจากงานที่ให้นักเรียนทำทุกครั้ง	๕๔	๖๐.๐๐
๒. สอบทุกครั้งที่สอนจบบทเรียนหนึ่ง ๆ	๒๔	๒๖.๖๗
๓. วัลคยหลายชั่วโมงสอนทุกครั้ง โดยถามคำถามนักเรียน	๑๐	๑๑.๑๑
๔. ให้นักเรียนทำรายงานประจำเทอมและมีคะแนนสะสม ไว้รวมปลายปี	๒๒	๒๔.๔๔
๕. ให้สอบ เมื่อสิ้น เทอมมีคะแนนเก็บไว้รวมปลายปีด้วย	๒๒	๒๔.๔๔

จากตารางที่ ๓๓ จะเห็นว่าครูจำนวนมากคือร้อยละ ๖๐.๐๐ มีการ วัลคยการ
สอนวิชาภูมิศาสตร์ โดยการ เก็บคะแนนจากการให้นักเรียนทำงานทุกครั้ง ครูจำนวนรอง
ลงมาคือร้อยละ ๒๖.๖๗ มีวิธีการ วัลคยโดยการ สอบทุกครั้งที่สอนจบบทเรียนบทหนึ่ง ๆ ครู
จำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๑๑.๑๑ มีวิธีการ วัลคยหลายชั่วโมงสอนทุกครั้ง โดยการถามคำถาม
นักเรียน

ตารางที่ ๓๘

ผู้ที่ออกข้อทดสอบในการ วัลณลวิชาภูมึศาศตร

ผู้ที่ออกข้อทดสอบในการ วัลณลวิชาภูมึศาศตร	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูภูมึศาศตรผู้สอนออกข้อทดสอบ เอง	๗๑	๗๕.๘๘
๒. ครูหัวหน้าสายสัถคคศึกษาออกให้	๒	๒.๒๒
๓. ครูในสายวิชา สัถคคศึกษาร่วมกันออกข้อทดสอบ	๒๘	๒๒.๒๗
๔. คณะกรรมการโรงเรียนออกข้อทดสอบ	—	—
๕. คณะกรรมการกระทรวงศึกษาธิการออกข้อทดสอบ	๓	๓.๓๓

จากตารางที่ ๓๘ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๕.๘๘ ที่ผู้ออกข้อทดสอบวิชา ภูมึศาศตร เป็นครูผู้สอนวิชาภูมึศาศตรออกข้อทดสอบเอง รองลงมาคือร้อยละ ๒๒.๒๗ ที่ ผู้ออกข้อทดสอบวิชาภูมึศาศตร เป็นครูในสายวิชา สัถคคศึกษาร่วมกันออก และมีเพียงร้อยละ ๒.๒๒ ที่ผู้ออกข้อทดสอบ เป็นครูหัวหน้าสายสัถคคศึกษาออกให้ ไม่มีครูคนใคระบุว่า คณะ กรรมการโรงเรียนเป็นผู้ออกข้อทดสอบให้

ตารางที่ ๑๕

ปัญหาที่ครูภูมิศาสตร์ ประสงค์ในการ ศึกษาวิชาภูมิศาสตร์

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
๑. สร้างแบบทดสอบใหม่ได้	๓	๓.๓๓
๒. ไม่มีความรู้ เรื่องการ ศึกษาลักษณะใหม่	๒	๒.๒๒
๓. ขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการ สร้างแบบทดสอบ	๔	๔.๔๔
๔. มีปัญหาการตรวจให้คะแนน	๕	๕.๕๖
๕. ไม่มีปัญหา เลบเกี่ยวกับการ ศึกษาวิชาภูมิศาสตร์	๗๒	๘๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่าครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๘๐.๐๐ ไม่มีปัญหาในการ ศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๕๕ มีปัญหากันขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการ สร้างแบบทดสอบ และมีครูเพียงร้อยละ ๒.๒๒ เท่านั้นที่มีปัญหาไม่มีความรู้ เรื่องการ ศึกษาลักษณะใหม่

จ. หลักสูตร ประมวลการสอน และหนังสือแบบเรียน

ในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้โดยลัดสั้น ครูภูมิศาสตร์ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ประมวลการสอน และหนังสือแบบเรียนภูมิศาสตร์เป็นอย่างดี

ตารางที่ ๓๖

ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ที่มีต่อหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์

ความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ที่มีต่อหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. เขียนไว้ชัด เจนก็ดี ละเอียดยิ่งแล้ว	๗	๗.๗๕
๒. เขียนไว้กว้าง ๆ ไม่ละเอียด	๕๔	๖๐.๐๐
๓. ทั้งเนื้อเรื่องและความมุ่งหมายเขียนไว้ดีแล้ว	๑๐	๑๑.๑๑
๔. หลักสูตร เหมาะสมกับสภาพนักเรียนและชั้นเรียน	๕	๕.๕๕
๕. หลักสูตร ไม่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนและชั้นเรียน	๔	๔.๔๔
๖. หลักสูตร มีเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์มากเกินไปที่จะจัดกิจกรรมให้เหมาะสมได้	๑๑	๑๒.๒๒
๗. หลักสูตร และเวลาเรียนไม่สมดุลกัน	๑๔	๑๕.๕๕
๘. หลักสูตร และคะแนนไม่สัมพันธ์กัน	๑๗	๑๙.๐๗

จากตารางที่ ๓๖ จะเห็นว่าครูจำนวนมากที่ร้อยละ ๖๐.๐๐ แสดงความคิดเห็นว่า หลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์ เขียนไว้กว้าง ๆ ไม่ละเอียด ครูจำนวนน้อยรองลงมากคือร้อยละ ๒๐.๐๐ ให้ความคิดเห็นว่า หลักสูตรและเวลาเรียนไม่สมดุลกัน และมีครูเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ ๗.๗๕ ที่มีความเห็นว่าหลักสูตร เขียนไว้ชัด เจนดีและละเอียดดีแล้ว

จากการศึกษาประสบการณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์ตามหลักสูตร
ปรากฏว่าครูจำนวน ๔๒ คน หรือร้อยละ ๘๑.๑๑ สอนตามหลักสูตรกำหนด และมี
ครูจำนวน ๔ คน หรือร้อยละ ๗.๘๘ สอนไม่ตามหลักสูตรกำหนด

ตารางที่ ๓๗

วิธีแก้ปัญหา เมื่อครูภูมิศาสตร์สอนไม่ตามหลักสูตร

N = ๔

วิธีแก้ปัญหา เมื่อครูภูมิศาสตร์สอนไม่ตามหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
๑. ตัดเรื่องที่ไม่สอนไม่ทันออก ไม่นำไปออกข้อสอบ	๑	๑๒.๕๐
๒. อธิบายเรื่องย่อๆให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียน ไปอ่านให้เข้าใจเอาเอง แล้วเอาออกข้อสอบด้วย	๒	๕๐.๐๐
๓. อธิบายเฉพาะตอนที่ จะเอาออกข้อสอบ	-	-
๔. ให้นักเรียนไปอ่านเอาเอง แล้วออกข้อสอบ	-	-
๕. สอนพิเศษในคอนเป็น	๑	๑๒.๕๐

จากตารางที่ ๓๗ ครูที่สอนไม่ตามหลักสูตรที่กำหนดนั้นมีวิธีการแก้ปัญหา
ต่างๆกันคือ ครูจำนวนร้อยละ ๕๐.๐๐ อธิบายเรื่องย่อๆให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียน
ไปอ่านให้เข้าใจ แล้วเอาออกข้อสอบด้วย และมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๑๒.๕๐
จะตัดเรื่องที่ไม่สอนไม่ทันออก และไม่นำมาออกสอบ ครูที่สอนไม่ทันได้แก้ปัญหาอีกวิธีหนึ่ง
คือ สอนพิเศษให้นักเรียนในเวลาเลิกเรียนแล้ว และไม่มีครูคนใดระบุว่า เมื่อ
สอนไม่ทันแล้วจะอธิบายเฉพาะตอนที่ จะเอาออกสอบ และให้นักเรียนไปอ่านเอาเอง
แล้วออกสอบด้วย

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องประมวลการสอน ผู้วิจัยพบว่า หน้าที่ของประมวลการสอนที่ครูภูมิศาสตร์ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นดังนี้ ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๔๔.๔๔ ใช้ประมวลการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๕๖ ใช้ประมวลการสอนที่ครูสังคมนิเทศาภิบาลโรงเรียนร่วมกันจัดทำขึ้นใช้เอง และไม่มีครูคนใดระบุว่าใช้ประมวลการสอนของโรงเรียน และของครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ทำขึ้นใช้เองเป็นส่วนตัว

ในขั้นเกี่ยวกับ โอกาสที่ครูมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประมาณค่า เพื่อหาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักของโอกาสที่ครูมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ โดยให้น้ำหนักของคำตอบตามลำดับดังนี้ คือ

มีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ทุกครั้ง	มีค่า	๓	คะแนน
มีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์บางครั้ง	มีค่า	๒	คะแนน
ไม่เคยมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์เลย	มีค่า	๑	คะแนน

ใบจำนวนทั้งหมด ๔๐ คน มีครูจำนวน ๕ คน มีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ทุกครั้ง ครูจำนวน ๑๕ คน มีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์บางครั้ง ครูจำนวน ๒๐ คน ไม่เคยมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์เลย

ผลของการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักของโอกาสที่ครูมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เป็น ๑.๒๓ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น ๐.๕๕ แสดงว่า โอกาสที่ครูมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์อยู่ในลักษณะที่ครูไม่เคยมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์เลย

ในการศึกษา เกี่ยวกับความต้องการของครูภูมิศาสตร์ในการมีส่วนร่วมทำประมวล การสอนวิชาภูมิศาสตร์ พบว่า ครูจำนวน ๗๐ คน หรือร้อยละ ๗๕.๘๘ มีความต้องการที่จะ มีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์ และครูจำนวน ๑๘ หรือ ร้อยละ ๒๑.๑๑ ไม่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๗

เหตุผลที่ครูต้องการมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสอนวิชาภูมิศาสตร์

N=๗๑

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ต้องการแสดงความคิดเห็น	๑๗	๒๓.๘๘
๒. ต้องการ เสนอปัญหาบางอย่าง เกี่ยวกับการ สอนภูมิศาสตร์	๒๒	๓๐.๘๘
๓. ต้องการให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งและกัน	๓๒	๔๕.๐๗

จากตารางที่ ๗ ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๔๕.๐๗ ต้องการให้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๘๘ ต้องการ เสนอปัญหาบาง อย่าง เกี่ยวกับการ สอนภูมิศาสตร์ ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๒๓.๘๘ ต้องการแสดงความ คิดเห็น

ตารางที่ ๙

เหตุผลที่ครูไม่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำประมวลการสนทนาทางวิชาการ

N = ๑๔

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ต้องการแสดงความคิดเห็น	๕	๔๓.๓๖
๒. ไม่อยากให้มีการถกเถียงกัน	-	-
๓. เสียเวลา ไม่มีประโยชน์	๑๐	๕๖.๖๔

จากตารางที่ ๙ ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๕๖.๖๔ ให้เหตุผลว่าเสียเวลา ไม่มีประโยชน์ ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๔๓.๓๖ ให้เหตุผลว่าไม่ต้องการแสดงความคิดเห็น และไม่มีครูคนใดระบุว่าไม่อยากให้มี การถกเถียงกัน

ในการศึกษาความคิดเห็นของครูภูมิศาสตร์ เกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนที่ข้อบู่ในปัจจุบัน ครูจำนวน ๒๒ คน หรือร้อยละ ๒๔.๔๔ แสดงความคิดเห็นว่า หนังสือแบบเรียนยังไม่เหมาะสม ครูจำนวน ๒ คนหรือ ร้อยละ ๓๓.๓๓ แสดงความคิดเห็นว่า หนังสือแบบเรียนเหมาะสมแล้ว

ตารางที่ ๔๐

เหตุผลที่หนังสือแบบเรียนยังไม่เหมาะสม

$N = ๒๒$

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. แบบเรียนมีเนื้อหายากเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน	๒	๙.๐๙
๒. แบบเรียนมีเนื้อหาไม่ละเอียด	๓	๑๓.๖๓
๓. แบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบทเรียน	๑๐	๔๕.๔๕
๔. แบบเรียนไม่ทันสมัย	๑๐	๔๕.๔๕

จากตารางที่ ๔๐ จะเห็นว่า ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๔๕.๔๕ ให้เหตุผลว่าหนังสือแบบเรียนมีเนื้อหาไม่ละเอียด ครูจำนวนเท่ากับคือร้อยละ ๔๕.๔๕ ให้เหตุผลว่า หนังสือแบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบท และหนังสือแบบเรียนไม่ทันสมัย ครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๙.๐๙ ให้เหตุผลว่าหนังสือแบบเรียนมีเนื้อหายากเกินไปไม่เหมาะสมกับชั้นเรียน

ในการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการให้มีการจัดอบรมครูและจัดนิเทศการศึกษาพบว่า ครูจำนวน ๔๔ คน หรือร้อยละ ๕๗.๗๕ ต้องการให้มีการจัดอบรมครูและจัดนิเทศการศึกษา และครูจำนวน ๒ คนหรือร้อยละ ๒.๒๒ ไม่ต้องการให้มีการจัดอบรมครูและจัดนิเทศการศึกษา

ตารางที่ ๔๑

เหตุผลที่ครูต้องการให้มีการจัดอบรมครูและนิเทศการศึกษา

N = ๔๔

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ครูต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษาในก้านต่าง ๆ....		
๑. เนื้อหาวิชาการ	๑๘	๒๓.๕๘
๒. วิธีการสอน	๑๗	๑๘.๓๑
๓. การสร้างและการใช้อุปกรณ์การสอน	๑๕	๑๗.๐๕
๔. การวัดผล	๔	๕.๐๕
๕. ทุกด้านที่กล่าวมา	๕๕	๖๕.๕๐

จากตารางที่ ๔๑ ครูจำนวนมากคือร้อยละ ๖๕.๕๐ ต้องการให้มีการจัดอบรมและนิเทศการศึกษาในทุกด้าน คือเนื้อหาวิชาการ วิธีการสอน การสร้างและการใช้อุปกรณ์การสอน และการวัดผล ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๓.๕๘ ต้องการให้มีการจัดอบรมและนิเทศการศึกษาในด้านเนื้อหาวิชาการ และครูจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๐๕ ต้องการให้มีการจัดอบรมและนิเทศการศึกษาในด้าน การวัดผล

ตารางที่ ๘๒

เหตุผลที่ครูไม่ต้องการให้มีการจัดอบรมครูและนิเทศการศึกษา

N = ๒

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่มีปัญหาในเรื่องการสอน	๒	๑๐๐.๐๐
๒. ไม่มีประโยชน์ที่จะจัดอบรมและนิเทศการศึกษา	—	—

จากตารางที่ ๘๒ ครูจำนวนร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ให้เหตุผลว่าไม่ต้องการให้มีการจัดอบรมและนิเทศการศึกษา เพราะไม่มีปัญหาในการสอน และไม่มีครูคนใครงบว่าไม่ต้องการให้มีการอบรมและนิเทศการศึกษา เพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์

ในการศึกษา เกี่ยวกับการ จัดอบรมนิเทศการสอนสำหรับครูภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ใหญ่ หรืออาจารย์หัวหน้าสายสังคมศึกษาจำนวนมาก คือร้อยละ ๗๖.๗๕ จะไม่เคยจัดให้มีการ อบรมนิเทศเกี่ยวกับการ สอนวิชาภูมิศาสตร์แก่ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์เลย มีเพียงจำนวนน้อยคือร้อยละ ๒๓.๒๕ ที่ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือ อาจารย์หัวหน้าสายวิชา สังคมศึกษา จัดให้มีการ อบรมนิเทศ เกี่ยวกับการ สอนวิชาภูมิศาสตร์แก่ครูผู้สอน วิชาภูมิศาสตร์ก่อนที่จะทำการ สอนในแต่ละปีการศึกษา

ตารางที่ ๔๓

วิธีการ ที่ผู้บังคับบัญชาช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าทางงานวิชาการ

วิธีการ ที่ผู้บังคับบัญชาช่วยส่งเสริมความก้าวหน้าทางงานวิชาการ	จำนวน	ร้อยละ
๑. จัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนและจัดหาหนังสือวิชาการมาให้อห้องสมุดมากมาย	๔๖	๖๒.๒๒
๒. เชิญวิทยากร มาบรรยายให้ความรู้แก่ครูภูมิศาสตร์ทางงานวิชาการ	๑๑	๑๒.๒๒
๓. จัดพบปะระหว่างครู สังคมศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	๒๑	๒๗.๓๓
๔. สนับสนุนให้ครูภูมิศาสตร์ไปรับการอบรมเกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ	๕๐	๕๕.๕๕
๕. สนับสนุนส่งเสริมครูภูมิศาสตร์ในการลาไปศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๑๐	๑๑.๑๑
๖. จัดหาครูภูมิศาสตร์ไปเยี่ยมตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อดูปัญหาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ของโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในการร่วมมือแก้ไขปัญหานั้นให้หมดไป	๖	๖.๖๗
๗. จัดเชิญครู สังคมศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ มาเยี่ยมโรงเรียนเพื่อได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในอันที่จะหาทางแก้ไขปรับปรุงการสอนในชั้น	๒	๒.๒๒
๘. เชิญศึกษานิเทศก์ของกระทรวงศึกษาธิการมาแนะนำการสอนวิชาภูมิศาสตร์แก่ครู	๘	๑๐.๐๐
๙. ไม่เคยจัดบริการดังกล่าวมาแล้วข้างต้นเลย	๑๒	๑๓.๓๓

จากการวางที่ ๔๓ จะเห็นว่า ส่วนมากคือร้อยละ ๒๒.๒๒ ที่ผู้บังคับบัญชา สนับสนุนให้ครูภูมิศาสตร์มีความรู้กว้างขวาง โดยผู้บังคับบัญชาจัดตั้งห้องสมุดโรงเรียนและจัดหาหนังสือวิชาการมาให้ห้องสมุดมากมาย รองลงมาคือร้อยละ ๕๕.๕๕ ที่ได้รับความสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้ไปรับการอบรมเกี่ยวกับการสอนสังคมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ และมีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ ๒.๒๒ ที่ผู้บังคับบัญชาจัดเชิญครู สังคมศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ มาเยี่ยมโรงเรียน เพื่อได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในอันที่จะหาทางแก้ไขปรับปรุง การสอนให้ดีขึ้น

ภาค ๓ ข้อเสนอแนะของครูในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ทันสมัย

ตารางที่ ๔๔

ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักในสิ่งที่ครูต้องการปรับปรุงในการสอนวิชาภูมิศาสตร์เรียงตามลำดับความ
ต้องการมากน้อย

สิ่งที่ครูต้องการปรับปรุงในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรียงตามลำดับความ ต้องการมากน้อย	รวม	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙	
๑. หลักสูตร ปร ะมวล		
การสอนและคู่มือครู	๘๒ ๑๖ ๗ ๘ ๕ ๒ ๒ ๑ ๖ ๕๐	$\bar{X} = ๓.๒๓$ S.D. = ๒.๕๕
๒. แบบเรียน	๑๔ ๓๓ ๑๐ ๑๘ ๒ ๓ ๕ ๓ ๒ ๕๐	$\bar{X} = ๒.๕๕$ S.D. = ๒.๐๕
๓. อุปกรณ์การสอน	๗ ๕ ๒๒ ๑๑ ๑๖ ๑๐ ๘ ๓ - ๕๐	$\bar{X} = ๔.๕๒$ S.D. = ๑.๘๑
๔. วิธีการสอน	๓ ๕ ๑๖ ๑๒ ๒๕ ๑๐ ๑๓ ๕ ๒ ๕๐	$\bar{X} = ๕.๑๓$ S.D. = ๑.๘๘
๕. หนังสืออ่านประกอบ	- ๘ ๑๒ ๒๕ ๕ ๑๕ ๕ ๕ ๘ ๕๐	$\bar{X} = ๔.๕๑$ S.D. = ๒.๐๒
๖. ความรู้ของครูภูมิศาสตร์	๑๒ ๑๓ ๘ ๖ ๗ ๕ ๗ ๒ ๖ ๗ ๕๐	$\bar{X} = ๕.๘๓$ S.D. = ๒.๘๓
๗. แหล่งค้นคว้าหาความรู้	๘ ๕ ๕ ๗ ๑๓ ๑๓ ๑๖ ๑๐ ๕ ๕๐	$\bar{X} = ๕.๕๖$ S.D. = ๒.๖๑
๘. วิธีการวัดผล	- ๑ ๕ ๓ ๘ ๒๕ ๑๒ ๒๐ ๑๓ ๕๐	$\bar{X} = ๓.๓๒$ S.D. = ๑.๖๓
๙. การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร	- - ๓ ๕ ๗ ๕ ๘ ๑๕ ๘ ๕๐	$\bar{X} = ๒.๒๗$ S.D. = ๑.๗๗

จากการร่างที่ ๔๔ ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลแบบประมาณค่า เพื่อหาค่าเฉลี่ยของ
 น้ำหนักในสิ่งที่ครูต้องการ ปรับปรุงในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรียงตามลำดับความต้องการมาก
 น้อยโดยน้ำหนักของค่าคอมตามลำดับคือ ลำดับ ๑ เท่ากับ ๕ คะแนน ลำดับ ๒ เท่ากับ ๔
 คะแนน ลำดับ ๓ เท่ากับ ๓ คะแนน ลำดับ ๔ เท่ากับ ๒ คะแนน ลำดับ ๕ เท่ากับ ๑
 คะแนน ลำดับ ๖ เท่ากับ ๑ คะแนน ลำดับ ๗ เท่ากับ ๑ คะแนน ลำดับ ๘ เท่ากับ ๒ คะแนน
 และลำดับ ๙ เท่ากับ ๑ คะแนน

ผลของการวิเคราะห์ จากการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานได้ค่าเฉลี่ย
 ของน้ำหนักในสิ่งที่ครูต้องการ ปรับปรุงในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ เรียงตามลำดับความต้องการ
 มากน้อย คือครูต้องการปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการ ลอนและคู่มือครู เป็นลำดับ ๑ แบบเรียน
 ลำดับ ๒ อุปกรณ์การสอนลำดับ ๓ วิธีการสอนลำดับ ๔ หนังสืออ่านประกอบลำดับ ๕ ความรู้
 ของครูภูมิศาสตร์ลำดับ ๖ แหล่งค้นคว้าหาความรู้ลำดับ ๗ วิธีการวัดผลลำดับ ๘ และการจัด
 กิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตรลำดับ ๙

ภาค ๓ ข้อเสนอแนะของครูในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ใกล้ลึกลับ

ในเรื่องการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" นั้น ครูผู้ตอบแบบสอบถามก็ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เห็นว่า เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ใกล้ลึกลับยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๑. กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงหลักสูตร ระยะเวลาการสอนและหนังสือแบบเรียนให้มีความเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

๒. กระทรวงศึกษาธิการควรทำหนังสือคู่มือครูในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในแนะวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม ตลอดจนแนะนำวิธีการสร้างและใช้อุปกรณ์การสอน และแนะนำวิธีการวัดผลแบบใหม่ ทั้งนี้ก็เพื่อครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการสอน เพื่อให้การสอนวิชาภูมิศาสตร์มีประสิทธิภาพดี

๓. กระทรวงศึกษาธิการจัดทำหนังสืออุเทศทางบ้านวิชาภูมิศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีความเหมาะสมพอ

๔. กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้ศึกษานิเทศก์จำนวนเพียงพอที่จะออกไปให้คำแนะนำแก่ครูในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอน การจัดกิจกรรม การใช้อุปกรณ์การสอน และการวัดผล

๕. กระทรวงศึกษาธิการควรจัดเพิ่มจำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์ เพื่อช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะครูจะได้สอนทันตามหลักสูตร และครูจะได้มีเวลาเพียงพอที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาสอนแก่นักเรียนให้มีความรู้มากกว่าหลักสูตรที่กำหนดไว้

๖. กระทรวงศึกษาธิการควรจะได้มีการปรับปรุงคะแนนของวิชาภูมิศาสตร์ให้วิชาภูมิศาสตร์มีคะแนนมากขึ้น เพราะคะแนนควรจะมีความสัมพันธ์กับสภาพเนื้อหาวิชาที่เรียนยาก การเพิ่มคะแนนจะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในวิชาภูมิศาสตร์ยิ่งขึ้น

๗. กระทรวงศึกษาธิการควรให้งบประมาณแก่โรงเรียนเพียงพอที่โรงเรียนจะ
 ใ้แก่จัดใหม่ห้องโสตทัศนศึกษา และจัดหาอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย คือ เครื่องฉายภาพยนตร์
 เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป และอุปกรณ์การสอนอื่นที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์
 ทั้งนี้เพราะการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนนั้นช่วยให้นักเรียนเรียนวิชาภูมิศาสตร์ได้คล่อง

๘. กระทรวงศึกษาธิการควร จัดตั้งสมาคมครูภูมิศาสตร์เพื่อครูจะได้มาพบปะสังสรรค์
 กัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาการสอนให้หมด
 ไป ทั้งยังให้ความร่วมมือในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้โดยลัดลิ่งขึ้นด้วย

๙. กระทรวงศึกษาธิการควร จัดศูนย์ส่งเสริมวิชาภูมิศาสตร์ขึ้น เพื่อครูผู้สอนวิชา
 ภูมิศาสตร์จะได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๑๐. ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ของกระทรวงศึกษาธิการควร จัดบริการและอำนวยความสะดวก
 ผิดกแก่ครูในการติดต่อขอรับวัสดุอุปกรณ์การสอน

๑๑. กระทรวงศึกษาธิการควร จัดให้มีการอบรมครู สังคมศึกษาในระหว่างปิดเทอม
 เพื่อให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่ครู และแนะนำวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ตลอดจนจัดการจัดกิจกรรมการ
 สอน และวิธีการวัดผลแบบใหม่ เพื่อให้ครู เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

๑๒. กระทรวงศึกษาธิการควร จัดให้มีการสัมมนาครู สังคมศึกษา เกี่ยวกับ
 ปัญหาการสอนในวิชาต่าง ๆ ในสายวิชาสังคมศึกษา ทั้งนี้เพื่อว่าครูจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหา
 และหาทางที่จะทำให้การสอนวิชาภูมิศาสตร์ และการสอนวิชาอื่น ๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๓. กระทรวงศึกษาธิการควร จัดส่งศึกษานิเทศก์มาอบรมครู สังคมศึกษาที่โรงเรียน
 ก่อนเวลา ปิดเทอม เพื่อเป็นการให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่ครู และจะช่วยในคำแนะนำที่ดี
 เกี่ยวกับการสอนวิชาต่าง ๆ แก่ครู ศึกษานิเทศก์จะได้ช่วยครูแก้ไขปัญหาการสอนต่าง
 ด้ต่าง ๆ อีกด้วย

ขอเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

๑. อาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ควร จัดให้มีการ ประชุมพิเศษ

แก่ครู เพื่อชี้แจง เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการ สอนแต่ละวิชา ชี้แจง เกี่ยวกับระเบียบวิธีการ สอน และวิธีการวัดผลของโรงเรียน เพื่อครูจะได้มีความเข้าใจดี และสามารถดำเนินการ สอนให้สำเร็จตามความมุ่งหมายที่ได้วางไว้

๒. อาจารย์ใหญ่ควร สนับสนุนให้มีการ สัมมนา ระหว่างครู สังคมศึกษา เกี่ยวกับ ปัญหาการสอนในชั้นวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมศึกษา ควรจัดสัมมนา ก่อนโรงเรียนเปิด เทอมใหม่ หรือ จัดสัมมนา ระหว่างปีคเเทม เพื่อครูจะได้ช่วยกันแก้ไข ปัญหา การสอนให้หมด ไป และร่วมมือในการสอนวิชาต่าง ๆ ให้ได้ผลดีขึ้น

๓. อาจารย์ใหญ่ควร จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนที่ทันสมัย จัดหาหนังสือวิชาการให้ เพียงพอแก่ความต้องการของครูและนักเรียนในการ ค้นคว้าหาความรู้ นอกจากนี้ยังควร จัดให้ มีหนังสือพิมพ์ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทั้ง ครูและนักเรียนให้เพียงพอ

๔. อาจารย์ใหญ่ควร จัดให้มีห้องโสตทัศนศึกษา และมีเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับ อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์ม สตรีป เป็นต้น เพราะการใช้ อุปกรณ์เหล่านี้ จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจดี การสอนวิชา ภูมิศาสตร์ จะประสบความสำเร็จด้วยดีนั้นครูต้องมีอุปกรณ์การสอนพร้อมและทันสมัย

๕. ผู้บริหารควร จัดให้ห้องสังคมศึกษา หรือห้องวิชาการ เฉพาะ เพื่อครูจะได้ใช้ เป็นห้องเรียนได้ครบ เพราะห้องที่มีหนังสือและอุปกรณ์พร้อมนั้น จะช่วยให้ การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักเรียนก็มีความสนใจเรียนดี ผลการเรียนก็ดี

๖. ผู้บริหารควร สนับสนุนและส่งเสริมการ จัดกิจกรรม การสอนของครู เป็นอย่างดี เช่น จัดตั้งชุมนุมสังคมศึกษา หรือ ชมรมวิชาการ ตลอดจนการ จัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถาน ที่ ผู้บริหารต้องช่วยเหลือและให้คำแนะนำอีกทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่ครูด้วย

๗. ผู้บริหารควร จัดครูให้สอนในวิชาที่ตรงกับความสามารถของเขา เพราะถ้าครู สอนวิชาที่เขาไม่มีความสามารถ ไม่นัดแล้ว เขาย่อมจะสอนไม่ได้ผลดี

๘. ผู้บริหารไม่ควรให้ครูสอนมากชั่วโมงเกินไป เพราะจะทำให้ครูไม่มีเวลา

เตรียมการสอน ไม่มีเวลาตรวจงาน ตลอดจนไม่มีเวลาว่างพอที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน

๕. ผู้บริหารไม่ควรจัดชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนให้ติดต่อกัน เพราะทำให้ครูเหนื่อยการสอนย่อมไม่ได้อรรถประโยชน์เท่าที่ควร ควรจัดให้ครูสอนในระดับชั้นต่าง ๆ มีการเปลี่ยนระดับชั้นบ้าง เพื่อช่วยให้ครูไม่เบื่อ

๖. อาจารย์ใหญ่ ควรจัดเชิญวิทยากร ศึกษานิเทศก์ มาให้ความรู้แก่ครู และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอน การจัดกิจกรรม และการวัดผล ตลอดจนช่วยเหลือปัญหาการสอนที่ครูประสบอีกด้วย

๗. อาจารย์ใหญ่ควร สนับสนุน ส่ง เสริมให้ครูมีโอกาสไปศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ และให้ไปรับการอบรมครูที่กระทรวงศึกษาธิการ จัดในระหว่างปิดเทอม

ข้อเสนอแนะต่อครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์

๑. ครูผู้สอนจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรักในวิชานี้และ เป็นผู้ที่มีความสนใจใฝ่หาความรู้ในวิชาภูมิศาสตร์

๒. ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ จะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ และได้รับการฝึกมาทางการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ

๓. ครูผู้สอนควร เป็นผู้ที่มีความรู้ดี และมีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

๔. ครูผู้สอนจะต้องมีวิธีการสอนที่ สามารถจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจเรียน ครูต้องมีความสามารถในการอธิบายให้นักเรียนมีความเข้าใจดี

๕. ครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์ จะต้อง เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการสอน สนใจให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานและเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย

๖. ครูผู้สอนต้องมีอารมณ์ดี

๗. ครูจะต้อง เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่ดี และมีความประพฤติดี

๘. ครูจะต้องมีความเป็นกันเองกับนักเรียน มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน

๕. ครูต้องมีความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนให้เป็นระเบียบ เพื่อว่าการสอนจะได้มีผลดี

๑๐. ครูควร สอนให้นักเรียนรู้จักทำรายงานกันคว่ำ หรือรู้จักให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ และเป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น

๑๑. ครูควร จัดเชิงวิพากษ์มาให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างน้อยปีละ ๑ - ๒ ครั้ง ควร จัดเชิงวิพากษ์มาให้ความรู้ในทันทีเกี่ยวกับเรื่องที่สำคัญ ๆ ที่ครูไม่อาจอธิบายได้ หรือครูมีความรู้ไม่พอ จึงต้อง เชิญวิพากษ์ผู้มีความรู้ในเวลานั้น เป็นผู้มาอธิบายแทน ทั้งนี้จะช่วยให้ นักเรียนได้รับความรู้ที่ดี

๑๒. ครูควร เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และซักถามข้อสงสัยอย่างเต็มที่ ครูจะต้องยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเสมอ

๑๓. ครูควร จัดภาพทัศนศิลป์ ภาพถ่าย หรือฟิล์มสกริป ประกอบการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจดีขึ้น

๑๔. ครูจะต้องใช้อุปกรณ์การสอนทุกครั้งที่ใช้สอน เพราะการใช้อุปกรณ์การสอนนั้นช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจดีขึ้น และเข้าใจง่าย

๑๕. ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการทำแผนที่ต่าง ๆ และให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและใช้แผนที่

๑๖. ครูต้องให้นักเรียนทำการบ้านทุกครั้งที่ยสอนจนบทเรียนแต่ละบทครูจะต้องตรวจการบ้านของนักเรียนด้วยตนเอง เพื่อรู้ข้อบกพร่องของนักเรียน เพื่อครูจะได้อธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้ถูกต้อง

๑๗. ครูควร จัดกิจกรรมประกอบการสอนคือ พาให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ อย่างน้อยควร จัดปีละครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์โดยตรง

๑๘. ครูควร จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น จัดตั้งชุมนุมวิชา สังคมศึกษา โดยครู เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ชุมชน การตั้งชุมนุมสังคมศึกษาอันนั้นเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มี

โอกาสเพื่อการทำงานร่วมกัน บิดความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและที่สำคัญคือนักเรียนจะได้มีความรู้ทั้งด้านวิชาการ เพิ่มมากขึ้นด้วย

๑๙. ครูควรอ่านหนังสือแบบเรียน หนังสือ และวารสารทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาภูมิศาสตร์ เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๒๐. ครูควรใช้หนังสืออุเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดขึ้นสำหรับครู เพื่อประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์

๒๑. ครูควรวัดผลนักเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน เพื่อทดสอบดูว่านักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์ เป็นอย่างไร เพื่อครูจะแก้ไขหาทางปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้นกว่าเก่า

ภาค ๑ สถานภาพของนักเรียน

ในจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งหมด ๓๐๐ คน

เป็นนักเรียนจากโรงเรียนชาย	จำนวน	๑๑๑ คน	หรือร้อยละ ๓๗.๐๐
เป็นนักเรียนจากโรงเรียนหญิง	จำนวน	๕๐ คน	หรือร้อยละ ๓๐.๐๐
เป็นนักเรียนจากโรงเรียนสหศึกษา	จำนวน	๑๔๙ คน	หรือร้อยละ ๓๓.๐๐

รวมจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ๓๐๐ คน

ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนหญิง	๑๔๑	คน	ร้อยละ ๔๗.๐๐
และเป็นนักเรียนชาย	๑๕๕	คน	ร้อยละ ๕๓.๐๐

อายุของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำสุดคือ ๑๒ และอายุสูงสุดคือ ๑๗ ปี

- อายุเฉลี่ยของนักเรียน คือ ๑๕.๕๕ ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุนักเรียน คือ ๑.๒๐๔

ในชั้นที่เกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงที่สอนวิชาภูมิศาสตร์ในแต่ละสัปดาห์นั้น นักเรียนจำนวนมาก คือร้อยละ ๒๐.๐๐ มีความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ควรนี้ชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมงนักเรียนจำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ ๓๓.๒๓ มีความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ควร

มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง นักเรียนจำนวนรองลงมาก็คือร้อยละ ๑๖.๒๗ มีความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ควรมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๔.๓๓ มีความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ควรมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๔ ชั่วโมง และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๑.๓๓ เท่านั้นที่มีความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ควรมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์ในแต่ละสัปดาห์ ที่นักเรียนต้องการคือ ๑-๕ ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉลี่ยในแต่ละสัปดาห์ คือ ๒.๓๓ ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์ในแต่ละสัปดาห์คือ .๕๓

ในการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์ ปรากฏว่านักเรียนจำนวน ๒๕ คนหรือร้อยละ ๔๔.๐๐ ชอบวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนจำนวน ๓๖ คน หรือร้อยละ ๖๖.๐๐ ไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๕๕

เหตุผลที่นักเรียนชอบวิชาภูมิศาสตร์

N = ๒๒๔

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นวิชาที่สนุกสนาน เฟลิกเฟลิน วิชาไม่ยาก	๑๓๖	๕๑.๑๕
๒. เป็นวิชาที่ให้ความรู้ความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาประจำวัน	๑๑๗	๕๒.๓๑
๓. เป็นวิชาที่ช่วยในการฝึกทักษะด้านการสังเกตพิจารณา มีเหตุผล และรู้จักวิธีแก้ปัญหา	๑๒๕	๕๕.๒๓
๔. เป็นวิชาที่เกี่ยวกับ เหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคต	๑๕๑	๕๓.๑๐
๕. เป็นวิชาที่ครูสอนดีมีวิธีการสอนและมีอุปกรณ์ดี	๒๔	๑๐.๗๑
๖. เป็นวิชาที่นักเรียนทำใจคะแนนดี	๕๗	๒๕.๔๑

จากตารางที่ ๕๕ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๕๓.๑๐ ให้เหตุผลว่าชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวกับ เหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคต นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๕๑.๑๕ ให้เหตุผลว่าชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะ วิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่สนุกสนาน เฟลิกเฟลิน วิชาไม่ยาก และนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๗.๔๑ ให้เหตุผลว่าชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่นักเรียนทำใจคะแนนดี

ตารางที่ ๕๖

เหตุผลที่นักเรียนไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์

$$N = ๓๖$$

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์	—	—
๒. เป็นวิชาที่มา เปื่อหมาย	๒๕	๖๙.๑๖
๓. เป็นวิชาที่เข้าใจยาก	๒๕	๖๙.๒๕
๔. เป็นวิชาที่สอบไล่คะแนนไม่ดี	๓๖	๑๐๐.๐๐
๕. เป็นวิชาที่ครูสอนไม่ดี ครูอธิบายไม่เข้าใจ	๕๐	๕๕.๖๐
๖. เป็นวิชาที่มีการบ้านมาก	—	—

จากตารางที่ ๕๖ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๑๐๐ ให้เหตุผลว่าไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่สอบไล่คะแนนไม่ดี นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๖๙.๒๕ ให้เหตุผลว่าไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่เข้าใจยาก และนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕๕.๖๐ ให้เหตุผลว่าไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ครูสอนไม่ดี ครูอธิบายไม่เข้าใจ และไม่มีนักเรียนคนใดตอบว่า ไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์ และไม่มีนักเรียนคนใดตอบว่าไม่ชอบวิชาภูมิศาสตร์ เพราะวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่มีการบ้านมาก

ตารางที่ ๔๗

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นประโยชน์ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงปัญหาประจำวัน และใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา	๑๒๓	๔๒.๓๓
๒. เป็นวิชาที่น่าสนใจ สนุกและให้ความเพลิดเพลินมาก	๑๑๔	๓๘.๖๗
๓. ช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโลก และรู้อึ้งคุณค่าของความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ	๑๙๑	๖๓.๖๗
๔. ช่วยฝึกทักษะให้นักเรียนเป็นผู้รู้จักสังเกตและพิจารณา มีเหตุผลในการแก้ปัญหาค่าง ๆ	๑๒๔	๔๔.๖๗
๕. เป็นวิชาที่เรียนยาก เข้าใจยาก	๒๓	๗.๖๗
๖. เป็นวิชาที่เบา เบื่อหน่าย	๒๓	๗.๖๗
๗. เป็นวิชาที่เรียนเข้าใจดี	๑๑๒	๓๗.๓๓
๘. เป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์เลย	—	—

จากตารางที่ ๔๗ จะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๖๓.๖๗ แสดงความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์นั้นช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโลกและรู้อึ้งคุณค่าของความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ นักเรียนจำนวนรองลงมาคือ ๔๔.๖๗ แสดงความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์นั้นจะช่วยฝึกทักษะให้นักเรียนเป็นผู้รู้จักสังเกตและพิจารณา มีเหตุผลในการแก้ปัญหาค่าง ๆ และนักเรียนจำนวนน้อยซึ่งมีจำนวนเท่ากับคือร้อยละ ๗.๖๗ แสดงความคิดเห็นว่าวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่เรียนยาก เข้าใจยากและ เป็นวิชาที่เบา เบื่อหน่าย แต่ไม่มีนักเรียนคนใดตอบว่าวิชาภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่ไม่มีประโยชน์เลย

ภาค ๒ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสอนวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๔๔

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับครูภูมิศาสตร์

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับครูภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี	๒๒๓	๗๗.๖๗
๒. มีบุคลิกดี มีความสนใจนักเรียนทุกคน	๑๕๐	๕๖.๖๗
๓. มีวิธีการสอนน่าสนใจ	๓๗	๑๒.๓๓
๔. มีบุคลิกไม่ดี ไม่สนใจนักเรียนครูสอนตามหน้าที่เท่านั้น	๑๐	๓.๓๓
๕. มีความรู้เพียงพอที่จะให้นักเรียน	๑๖	๕.๓๓

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๗๗.๖๗ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ว่ามีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๕๖.๖๗ แสดงความคิดเห็นว่า ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์มี บุคลิกดี มีความสนใจนักเรียนทุกคน นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓.๓๓ แสดงความคิดเห็นว่าครูสอนวิชาภูมิศาสตร์มีบุคลิกไม่ดี ไม่สนใจนักเรียน ครูสอนตามหน้าที่เท่านั้น

ตารางที่ ๔๕

ลักษณะของครูภูมิศาสตร์ที่นักเรียนต้องการ

ลักษณะของครูภูมิศาสตร์ที่นักเรียนต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ครูที่มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี และเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคน	๒๕	๒๑.๖๗
๒. ครูที่มีความรู้ดี มีระเบียบวินัยดี ควบคุมชั้นเรียนได้เรียบร้อย	๒๐	๑๖.๖๖
๓. ครูที่ใจดี ไม่เข้มงวดกวดขันนัก สอนพอเข้าใจ	๓	๒.๕๐
๔. ครูที่มีความรู้ดี มีวิธีการสอนทันสมัย เข้ากับนักเรียนไทยคือเป็นกันเองกับนักเรียนช่วยนักเรียนให้รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ครูสอนดี นักเรียนเรียนสนุกและเข้าใจดี	๒๑๒	๑๗๖.๖๗
๕. ครูสอนตามหน้าที่ ไม่ต้องเอาใจใส่นักเรียน แต่มีวิธีการสอนดี นักเรียนเข้าใจ	—	—

จากตารางที่ ๔๕ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๑๗๖.๖๗ มีความต้องการครูที่มีความรู้ดี มีวิธีการสอนทันสมัย เข้ากับนักเรียนไทยคือเป็นกันเองกับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนแก้ปัญหาด้วยตนเอง ครูต้องสอนดี นักเรียนสนุกและเข้าใจดี นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๑.๖๗ มีความต้องการครูที่มีความรู้ดี มีวิธีการสอนดี และเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคน นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๒.๕๐ มีความต้องการครูที่ใจดี ไม่เข้มงวดกวดขัน สอนพอเข้าใจ และไม่มีนักเรียนคนใดระบุว่ามีความต้องการครูที่สอนตามหน้าที่ไม่ต้องเอาใจใส่นักเรียน แต่มีวิธีการสอนดี นักเรียนเข้าใจ

ตารางที่ ๕๐

เหตุผลที่นักเรียนชอบการ สอนแบบใช้อุปกรณ์การสอน

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก ทำให้เข้าใจง่าย	๒๒๑	๘๗.๐๐
๒. เข้าใจบทเรียนดีขึ้นเล็กน้อย	๓๘	๑๓.๐๐
๓. เสียเวลาไม่มีประโยชน์	-	-
๔. นำ เนื้อหา	-	-

จากตารางที่ ๕๐ จะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๘๗.๐๐ ชอบการ สอนแบบมีอุปกรณ์การสอน โดยแสดงความคิดเห็นว่า การใช้ อุปกรณ์ประกอบการ สอนวิชาภูมิศาสตร์ นั้นช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก และทำให้เข้าใจง่าย นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๑๓.๐๐ แสดงความคิดเห็นว่า การใช้ อุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้นช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้นเล็กน้อย และไม่มีนักเรียนคนใดตอบว่าการใช้ อุปกรณ์การสอนทำให้เสียเวลาเรียน ไม่มีประโยชน์ หรือนำ เนื้อหา

ตารางที่ ๕๑

ความรู้สึกของนักเรียนขณะที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์

ความรู้สึกของนักเรียนขณะที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน	๑๔๔	๖๒.๒๗
๒. นักเรียนรู้สึกสนุกและเพลิดเพลิน	๒๓	๑๐.๐๐
๓. นักเรียนเบื่อหน่ายไม่ชอบเรียน	๓๘	๑๖.๓๗
๔. นักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน	๑๕	๕.๐๐

จากตารางที่ ๕๑ จะเห็นว่าในขณะที่ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น นักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๖๒.๒๗ มีความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน นักเรียนจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๑๖.๓๗ รู้สึกสนุกและเพลิดเพลิน นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๐๐ ไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน

ตารางที่ ๕๒

กิจกรรม การสอนวิชาภูมิศาสตร์ที่นักเรียนมีส่วนร่วม

กิจกรรม การสอนวิชาภูมิศาสตร์ที่นักเรียนมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไปศึกษานอกสถานที่ เช่น ไปกรมอุทุนิยมวิทยา ชมห้องฟ้าจำลอง ชมโรงงานอุตสาหกรรม	๒๒๔	๔๔.๐๐
๒. ดูภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์	๓๓	๑๑.๐๐
๓. ดูสไลด์ ฟิล์มสตริปเกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ เช่น เรื่องลม แม่น้ำ ขารน้ำแข็ง	๒๐	๒.๒๗
๔. รวบรวมภาพ และข่าวทางค่านภูมิศาสตร์ เช่น ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ	๔๗	๑๕.๒๗
๕. รวบรวมสถิติจากการรายงานข่าวของกรมอุทุนิยมวิทยา	๑๒	๕.๐๐
๖. ส่งรายการกลุ่มหน้าชั้นของเพื่อนเกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์	๒๗	๕.๐๐

จากตารางที่ ๕๒ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๔๔.๐๐ เคยมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมคือไปศึกษานอกสถานที่ เช่น ไปกรมอุทุนิยมวิทยา ชมห้องฟ้าจำลอง ชมโรงงาน
อุตสาหกรรม นักเรียนจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๑๕.๒๗ เคยรวบรวมภาพ และข่าวทางค่าน
ภูมิศาสตร์ เช่นภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และมีนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๕.๐๐ รวบรวม
สถิติจากการรายงานข่าวของกรมอุทุนิยมวิทยา

ทางการศึกษาเวลาที่จัดไปศึกษานอกสถานที่นั้น พบว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ
๒๗.๐๐ มีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ ปีละครั้ง นักเรียนจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๒๑.๐๐
มีโอกาสไปศึกษานอกสถานที่ เทอมละ ๑ - ๒ ครั้ง มีนักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๒.๐๐
ไม่เคยไปศึกษานอกสถานที่เลย

ความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการ วัตถุประสงค์การสอนวิชาภูมิศาสตร์

ความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการ วัตถุประสงค์การสอนวิชาภูมิศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
๑. วัตถุประสงค์ที่เรียนจบที่เรียน	๑๖๓	๕๔.๓๓
๒. วัตถุประสงค์อื่นละครั้ง	๘๑	๒๗.๐๐
๓. ไม่มีการวัตถุประสงค์เลย	๑๑	๓.๖๓
๔. วัตถุประสงค์เหมือนกัน	๘๕	๒๘.๐๐

จากตารางที่ ๕๓ จะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๕๔.๓๓ มีความต้องการให้มีการ วัตถุประสงค์ที่เรียนจบที่เรียน นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๗.๐๐ มีความต้องการที่จะให้มีการ วัตถุประสงค์อื่นละครั้ง นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓.๖๓ ไม่มีความต้องการที่จะให้มีการ วัตถุประสงค์เลย

ตารางที่ ๕๔

หนังสืออ่านประกอบวิชาภูมิศาสตร์ที่นักเรียนมีข้ออยู่ปัจจุบัน

หนังสืออ่านประกอบวิชาภูมิศาสตร์ที่นักเรียนมีข้ออยู่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
๑. แบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ที่บุคคลอื่นแต่งนอกเหนือจากของ กระทรวงศึกษาธิการที่ข้ออยู่	๗๒	๒๔.๐๐
๒. หนังสือตำราภูมิศาสตร์	๒๒	๒๐.๖๗
๓. วารสาร ภารตภูมิศาสตร์	๑๔	๖.๐๐
๔. สมุคภาพและแผนที่ภูมิศาสตร์	๑๕๓	๕๑.๐๐
๕. บทความที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์	๔	๓.๐๐
๖. อ่านข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ	๔๕	๑๕.๐๐
๗. ใช้แบบเรียนของ ก.ศ. เท่านั้น	๑๑๔	๓๕.๓๓

จากตารางที่ ๕๔ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากถือร้อยละ ๕๑.๐๐ ใช้สมุคภาพและแผนที่ภูมิศาสตร์เป็นหนังสือประกอบวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนจำนวนมากรองลงมาก็คือร้อยละ ๓๕.๓๓ ใช้แบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น นักเรียนจำนวนน้อยถือร้อยละ ๒๔.๐๐ ใช้หนังสือแบบเรียนที่บุคคลอื่นแต่งนอกเหนือจากของกระทรวงศึกษาธิการที่ข้ออยู่ประจำ และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดถือร้อยละ ๓.๐๐ จะอ่านบทความที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์

ในการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการนั้น ปรากฏว่า นักเรียนจำนวน ๑๔๖ คนหรือร้อยละ ๖๖.๐๐ มีความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนของกระทรวงศึกษาธิการนั้นยังไม่เหมาะสมกับนักเรียนจำนวน ๑๑๔ คนหรือร้อยละ ๓๘.๐๐ มีความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการนี้เหมาะสมแล้ว

ตารางที่ ๕๕

เหตุผลที่นักเรียนให้ความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนยังไม่เหมาะสม

N = ๑๔๖

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหายากเกินไป	๔	๔.๓๐
๒. เนื้อหาไม่ละเอียด อ่านไม่เข้าใจ	๔๗	๔๖.๑๕
๓. ไม่มีคำถามท้ายบทเรียน	๖๕	๓๘.๕๕
๔. ไม่ทันต่อเหตุการณ์	๕	๔.๘๓
๕. รูปภาพประกอบมีน้อย	๗	๓.๗๖

จากตารางที่ ๕๕ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๕๖.๑๕ แสดงความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนไม่เหมาะสมเพราะหนังสือแบบเรียนยังมีเนื้อหาไม่ละเอียด นักเรียนอ่านไม่เข้าใจ นักเรียนจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๓๘.๕๕ แสดงความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนไม่เหมาะสมเพราะหนังสือแบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบทเรียน นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓.๗๖ แสดงความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนไม่เหมาะสมเพราะหนังสือแบบเรียนมีอุปกรณ์ประกอบน้อยไป

ตารางที่ ๕๖

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคที่ทำให้การ สอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคที่ทำให้การ สอน วิชาภูมิศาสตร์ไม่มีประสิทธิภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. โรงเรียนไม่มีห้องสมุด	๔๕	๑๕.๐๐
๒. โรงเรียนไม่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	๔๐	๑๒.๖๓
๓. โรงเรียนไม่มีชุมนุมวิชาการ	๔๒	๑๓.๓๓
๔. ครูสอนไม่น่าสนใจ วิธีการสอนไม่ดี ไม่มีอุปกรณ์การสอน	๔๔	๑๒.๐๐
๕. โรงเรียนไม่มีห้องฉายภาพยนตร์ไม่มีอุปกรณ์ทันสมัย เช่น เครื่องฉายสไลด์	๑๑๑	๓๓.๖๓
๖. เวลาเรียนมีน้อย	๖๔๕	๕๕.๖๓
๗. เนื้อหาวิชาซ้ำซากน่าเบื่อ นักเรียนไม่สนใจเรียน	๕๔	๑๔.๓๓
๘. ไม่มีการจัดพานักเรียนไปทัศนศึกษา เช่น ชมโรงงาน อุตสาหกรรม คู่มือฟ้าจำลอง	๓๒	๑๒.๐๐

จากตารางที่ ๕๖ จะเห็นว่า นักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๕๕.๖๓ แสดง
ความคิดเห็นว่าอุปสรรคที่ทำให้การ สอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีประสิทธิภาพคือ เวลาเรียนมี
น้อย นักเรียนจำนวนรองลงมากคือร้อยละ ๓๓.๖๓ แสดงความคิดเห็นว่าอุปสรรคที่ทำ
ให้การ สอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีประสิทธิภาพคือ โรงเรียนไม่มีห้องฉายภาพยนตร์ และไม่มี
อุปกรณ์ทันสมัย เช่น เครื่องฉายสไลด์ นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๒.๐๐ แสดงความคิด
เห็นว่าอุปสรรคที่ทำให้การ สอนวิชาภูมิศาสตร์ไม่มีประสิทธิภาพคือ โรงเรียนไม่มีการ จัดพา
นักเรียนไปทัศนศึกษา เช่นชมโรงงานอุตสาหกรรม คู่มือฟ้าจำลอง ไปกรมอุตุนิยมวิทยา

ภาค ๓ ข้อเสนอแนะของนักเรียนในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ดีขึ้น

ตารางที่ ๕๗

ความคิดเห็นของนักเรียนในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นของนักเรียนในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ปรับปรุงวิธีการสอนภูมิศาสตร์ให้ดีขึ้น	๕๕	๓๑.๖๗
๒. ปรับปรุงให้มีการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ดีขึ้น	๑๘๗	๖๒.๓๓
๓. ปรับปรุงหนังสือแบบเรียน	๑๖๐	๕.๓๓
๔. ปรับปรุงระยะเวลาการสอน	๒๓	๗.๖๗
๕. จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียน	๒๗	๘.๐๐
๖. จัดให้มีทุนนมส่งคนศึกษา	๕๕	๓๑.๓๓
๗. ปรับปรุงหลักสูตรวิชาภูมิศาสตร์	๕๕	๑๕.๐๐
๘. ปรับปรุงทุกด้านดังกล่าวมาทั้งหมด	๕๗	๑๕.๖๗

จากตารางที่ ๕๗ จะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากคือร้อยละ ๖๒.๓๓ ให้ความคิดเห็นว่าการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ โดยการปรับปรุงให้มีการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ดีขึ้น นักเรียนจำนวนมาก รองมาคือร้อยละ ๕๓.๓๓ ให้ความคิดเห็นว่าการปรับปรุงหนังสือแบบเรียนวิชาภูมิศาสตร์ให้ดีขึ้น นักเรียนจำนวนน้อยคือร้อยละ ๓๑.๖๗ ให้ความคิดเห็นว่าการปรับปรุงวิธีการสอนภูมิศาสตร์ให้ดีขึ้น และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๘.๐๐ ให้ความคิดเห็นว่าการจัดให้มีห้องสมุดโรงเรียน

ภาค ๓ ข้อเสนอแนะของนักเรียนในการปรับปรุงการสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น

บทบาทของนักเรียนนั้นนับว่ามีความสำคัญมากในขบวนการเรียนการสอน ดังนั้นข้อเสนอแนะของนักเรียนย่อมมีผลต่อการที่จะนำไปปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนให้ได้ดียิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะของนักเรียนมีดังต่อไปนี้ คือ

๑. ข้อเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๑. กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงหลักสูตร ประมวลการสอนและหนังสือแบบเรียนให้มีความเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

๒. กระทรวงศึกษาธิการควรแก้ไขหนังสือแบบเรียนใหม่เนื้อหาวิชาเพิ่มมากขึ้นในเรื่องที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจชั้นควรมีเนื้อหาละเอียดกว่านี้และหนังสือแบบเรียนควรมีภาพ และแผนที่ประกอบให้มากขึ้น เพื่อนักเรียนจะได้มีความเข้าใจดียิ่งขึ้น เพราะในบางครั้งที่ครูไม่อาจหาอุปกรณ์การสอนมาให้ให้นักเรียนดูได้นั้น ครูจำเป็นต้องอาศัยหนังสือแบบเรียน นอกจากนี้หนังสือแบบเรียนควรจะมีคำถามในคอนท้ายของบทเรียน เพื่อให้นักเรียนจะได้ฝึกหัดตอบคำถามท้ายบท ทั้งนี้ นักเรียนจะได้รู้ว่าตนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาเพียงใด

๓. กระทรวงศึกษาธิการควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงสอนวิชาภูมิศาสตร์ให้มากขึ้น วิชาภูมิศาสตร์ควรมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง หรือมากกว่านั้น เพราะเนื้อหาวิชามีมาก แต่จำนวนชั่วโมงสอนมีน้อย ทำให้ครูรีบสอน จึงสอนไม่ละเอียด บางครั้งครูสอนไม่ทันหลักสูตรที่กำหนด

๔. กระทรวงศึกษาธิการควรจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน เพราะเมื่อมีปัญหาว่าครูไม่พอสอนในสายวิชา สังคมศึกษา โรงเรียนจึงต้องให้ครูในสายวิชาอื่นมาสอนแทน ทำให้การสอนไม่ไต่ลดีเท่าที่ควร

๕. กระทรวงศึกษาธิการควรเพิ่มคะแนนวิชาภูมิศาสตร์ให้มากขึ้น ให้เหมาะสมกับสภาพวิชาที่มีเนื้อหาวิชามาก

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน

๑. ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนที่ทันสมัย มีหนังสือวิชาการต่าง ๆ และมีหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อสนองแก่ความต้องการ ของครูและนักเรียนในการ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
๒. ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดให้มีห้องสังคมศึกษา หรือห้องพิเศษของวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะ เพื่อครูจะได้จัดบรรยายพิเศษของห้องให้เป็นที่แห่งเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียนได้อย่างดี ซึ่งจะช่วยให้การ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ได้ผลดียิ่ง
๓. ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดให้มีห้องโสตทัศนศึกษา มีเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยให้เพียงพอแก่ความต้องการในชั้นการสอน เป็นต้นว่าควร จัดหา เครื่องฉายภาพบนครี เครื่องฉายภาพสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสตริป และอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ ทั้งนี้ อุปกรณ์การสอน จะช่วยให้ นักเรียน เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ได้เป็นอย่างดี และมีความเข้าใจอีกด้วย
๔. ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดให้มีชุมนุมสังคมศึกษาของโรงเรียน หรือจัดขึ้นเป็นชมรมวิชาการ เพื่อเป็นการ เพิ่มพูนความรู้ทางชั้นวิชาการแก่นักเรียน และยังเป็นการศึกษาให้นักเรียนมีความสามารถในการทำงานร่วมกัน เป็นหมู่คณะ นอกจากนี้ นักเรียนยังจะได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตยในที่ต่าง ๆ เช่น การพลีสิทธิของผู้อื่น การพินิจความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นการ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของนักเรียนอย่างเต็มที่
๕. ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดให้มีการแสดงนิเวศการ เกี่ยวกับการสอนวิชาต่าง ๆ โดยจัดแสดงอุปกรณ์การสอนในแต่ละวิชา ให้มีการประกวดอุปกรณ์การสอนวิชาต่าง ๆ
๖. ผู้บริหารควร จัดชั่วโมงภูมิศาสตร์ไว้ในตอนเช้า ดีกว่าจัดในตอนบ่าย เพราะตอนเช้านักเรียนมีความสนใจเรียนมากกว่า เวลาบ่ายซึ่งง่วงนอน
๗. ผู้บริหารโรงเรียนควร จัดสภาพห้องเรียนให้มีความสะอาด น่าเรียน ควรมีมุมหนังสือในห้องเรียน

๘. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดหาบุคคลที่มีความรู้ดี สำเร็จมาทางวิชาภูมิศาสตร์โดยเฉพาะ หรือไปรับการฝึกมาทางกัมการ สอนวิชาภูมิศาสตร์มา เป็นครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้การสอนได้ผลดี

ข้อเสนอนี้จะคัดครูผู้สอนวิชาภูมิศาสตร์

๑. ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี และมีวิธีการสอนดี
๒. ครูต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนมา เป็นเวลานานจึงจะทำการสอนได้ดี เพราะมีความชำนาญในการสอนเป็นอย่างดี ถ้าบ่แตกความรู้ก็
๓. ครูต้องมีความรู้กว้างขวาง มีความรู้รอบตัว หันคอเหตุการณ์ของโลก และต้องเป็นผู้ช่วยหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
๔. ครูต้องมีความสามารถในการอธิบายเป็นอย่างดี อธิบายแก่นักเรียนสามารถเข้าใจได้รวดเร็ว ครูต้องไม่อธิบายซ้ำ ๆ หรือพูดวกวน
๕. ครูผู้สอนต้องมีอารมณ์ดี มีอารมณ์ขันบ้างในบางครั้ง
๖. ครูต้องมีความสนใจในตัวนักเรียนทุกคน ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง
๗. ครูต้องมีบุคลิกลักษณะที่ดี วางตัวได้เหมาะสม
๘. ครูต้องมีความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนได้
๙. ครูต้องตรงต่อเวลา เข้าสอนตามเวลา และออกตามเวลา ครูควรเข้าสอนทุกชั่วโมง

๑๐. ในชั้นการสอน ก่อนอื่นครูควรทำความเข้าใจและตกลงกับนักเรียนเสียก่อน เกี่ยวกับการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ว่าครูจะมีงานอะไรให้นักเรียนทำบ้างในเทอมหนึ่ง ๆ เช่น ให้ทำรายงานสรุปประจำเทอม ครูจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง ครูและนักเรียนจะร่วมกันวางแผนการสอน เช่น ไปทัศนศึกษา ไปศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น ครูควรทำความเข้าใจตกลงกับนักเรียนเกี่ยวกับการให้คะแนนของงานทุกชิ้นที่ครูมอบหมายให้ทำ และครูควรจะถามความเต็มใจของนักเรียนบ้างในบางเรื่อง

๑๑. ครูควรสอนในบางสิ่งที้นอกเหนือไปจากหลักสูตรที่กำหนดให้ไว้ เพื่อให้แก่นักเรียนจะได้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น
๑๒. ในการสอนครั้งใหม่ทุกครั้ง ครูควรจะทบทวนความรู้เดิมเสียก่อน เพื่อว่านักเรียนจะได้เรียนรู้ดีขึ้น เนื้อหาวิชาจะได้ต่อเนื่องกัน
๑๓. ครูควร เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาบางอย่าง ครูควร เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ครูต้องใจกว้างพอที่จะรับฟัง และยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนด้วย
๑๔. ครูควรแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ที่มีผู้อื่นแต่ง นอกเหนือจากเล่มที่ใช้ของกระทรวงศึกษาธิการ
๑๕. ครูควรอธิบายอย่างละเอียด ครูไม่ควรอธิบายความหนังสือ คืออ่านจากหนังสือแล้วให้นักเรียนจดลงสมุด ควรให้นักเรียนพิจารณาในเรื่องที่สำคัญและเป็นตอนที่ครูนำมาสอนเพิ่มเติม ที่ไม่มีในแบบเรียน เพราะถ้าจกในเรื่องที่มีอยู่แล้วในแบบเรียน ก็ทำให้เสียเวลาเรียนไม่ได้ประโยชน์อะไร
๑๖. ครูควรฝึกให้นักเรียนหัดใจแนมที่อยู่เสมอ และควรให้นักเรียนวาดแบบที่อยู่เสมอ เพื่อให้เด็กมีความชำนาญ จะใช้แบบที่ได้บ้างคล่องและแนมย่ำซีบ
๑๗. ครูควรสอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ และศึกษารายละเอียดและเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของโลกอยู่เสมอ
๑๘. ครูควรพิมพ์เอกสารประกอบการสอนในบางเรื่อง ที่ครูค้นคว้ามา เพิ่มเติมจากผู้อื่น
๑๙. ครูควร จัดเชิญวิทยากรที่มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาภูมิศาสตร์ มาให้ความรู้ในหัวข้อที่สำคัญแก่นักเรียน เช่น เรื่องแร่ธาตุ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น
๒๐. ครูควรให้นักเรียนมีการรายงานในหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจ หรือครูอาจจัดให้นักเรียนมีการอภิปรายในห้องเรียน ในเรื่องที่เรียน นับ เป็นการช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ แหล่งวิชาการ และยังช่วยให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการออกไปรายงานหน้าชั้น

เท่ากับ เป็นการฝึกพูด ฝึกความกล้า ให้นักเรียนรู้จักกล้าแสดงความคิดเห็นของตน นอกจากนี้ยัง เป็นการฝึกการทำงาน เป็นหมู่อีกด้วย

๒๑. ครูควร จัดกิจกรรมประกอบการเล่นวิชาภูมิศาสตร์เสมอ ๆ เป็นคนว่า จัดแบบ สไลด์ พิสูจน์ศรียที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความรู้ และมีความเข้าใจดี สามารถจำได้ดีกว่าการท่องจำ

๒๒. ครูควรใช้อุปกรณ์การสอนทุกครั้งที่ใช้สอน วิชาภูมิศาสตร์ อุปกรณ์ที่ครูใช้ควรเหมาะสมและมีความสัมพันธ์กับ เรื่องที่ครูสอน การใช้อุปกรณ์การสอนนั้นจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจได้รวดเร็ว และเข้าใจดียิ่งขึ้น

๒๓. ครูควร จัดหาอุปกรณ์การสอนที่เป็นของจริง หรือหุ่นจำลองมาให้นักเรียนดู ซึ่งจะดีกว่าให้นักเรียนดูจากแบบเรียนเท่านั้น อุปกรณ์การสอนที่เกี่ยวกับวิชาภูมิศาสตร์ที่ครูควรหาให้นักเรียนดู เช่น เครื่องมือวัดความเร็วของลม คือ แอนีโมมิเตอร์ หรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น สปรอม บารอมิเตอร์ เครื่องวัดน้ำฝน เป็นต้น ครูควรหาตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ๆ มาให้นักเรียนดู ทั้งนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจเรียนมากขึ้น และเรียนอย่างสนุกสนาน นักเรียนก็เข้าใจดีขึ้น

๒๔. อุปกรณ์การสอนวิชาภูมิศาสตร์นั้น ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยครูทำอุปกรณ์การสอนโดยบ้าง เช่น ให้นักเรียนช่วยทำแผนที่ต่าง ๆ

๒๕. ครูควรให้นักเรียนช่วยการบ้านทุกครั้งที่ยสอนจบแต่ละบทเรียน

๒๖. ครูควรจัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ่อยๆ ละครั้ง ครูควรพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ในที่ ๆ สำคัญ และนักเรียนสนใจ เช่น ไปชมโรงงานอุตสาหกรรม ใกล้แก๊ โรงงานทำแก้ว โรงงานทำแบตเตอรี่ โรงงานทำไม้อัดไทยพลาญู๊ด โรงงานทำถ่าน ไม้ผาย โรงงานสกัดกระดาษ เป็นต้น ไปชมแหล่งงานไฟฟ้าที่จังหวัดตาก ชมเขื่อนกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร ชมกิจการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชมห้องทำจำลอง ไปกรมอุตุนิยมวิทยา เป็นต้น การไปศึกษานอกสถานที่เช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในวิชาภูมิศาสตร์มากยิ่งขึ้น และการเรียนของนักเรียนก็ย่อมจะมีผลดีด้วย

๒๗. เมื่อไปศึกษานอกสถานที่กลับมาแล้ว ครูควรให้นักเรียนทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษา ให้นักเรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แล้วให้นำอภิปรายถึงประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการไปศึกษานอกสถานที่แต่ละครั้ง

๒๘. ครูควรจัดให้มีการวัดผลทุกเดือน เพื่อทดสอบความรู้นักเรียน ในเนื้อหาวิชาภูมิศาสตร์เท่าที่ได้เรียนไป ดูว่านักเรียนมีความเข้าใจเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อว่าครูจะได้ปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น บทเรียนตอนใดที่นักเรียนยังไม่เข้าใจนั้นครูก็จะได้อธิบายใหม่ให้นักเรียนมีความเข้าใจดี

๒๙. ครูควรบอกให้นักเรียนรู้อยู่ล่วงหน้าว่าครูจะทำการทดสอบเมื่อใด เพื่อให้นักเรียนจะได้เตรียมตัวทดสอบทัน